

DIKTER

af

Johan Ludvig Runeberg.

Andra Häftet.

HELSINGFORS,
tryckta hos J. C. Frenckell & Son, 1833.

Imprimatur.

J. M. af Tengström.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna originalutgåva av dikter av **Johan Ludvig Runeberg** (1804-1877) har digitaliserats av **Nationalbiblioteket i Helsingfors** och anpassats för Projekt Runeberg i april 2015 av Ralph E.

DIKTER

af

Johan Ludvig Runeberg.

Andra Häftet.

HELSINGFORS, tryckta hos J. C. Frenckell & Son, 1833. Imprimatur.

J. M. af Tengström. Innehåll.

Grafven i Perho.....s>IU-

24

Zigenaren.....

Julq vallén..... • ^{TM}

Tjensteflickan.....42-

Bondgossen.....

Roddaren.....46*

Talltrasten.....48-

Jägargossen.....

to

Morgonen.....° •

Kysen.....

Den ångrande.....	
Det var då.....	
Sjöraansflickan.....	
Helsningen.....	62.
Akta, då är Guden nära.....	64.
Serenad.....	
Förställningen.....	
Fjäriln och Rosen.....	69-
Fågelfångarn.....	
Till Aftonstjernan.....	
Den Döende.....	
Ynglingen.....	
Till en Ros.....	T*.
Den Sköna.....	78.
Vid en Källa.....	80.
Den Sjuttonåriga.....	82.
Hämnden.....'	84.Blommans lott.....»"i. »b.
Hvem styrde hit din väg?.....	87.
Bruden.....	89.
Saknaden.	
Vår-Visa.....	92.
Idyll och Epigram.....	93—130.
Öfversättningar:	
Klagosång öfver Hassan Agas ädla Maka.	133.
Radoslaus.....	138.
Flickans klagan.....	144.
Den trogna Flickan.....	148.
Chevy Jagten.....	155.
Den första bekantskapen.....	170.
Den förrådda kärleken.....	172.
Råden.	173.
Val af Yrke.....	174.
Till Cenzi.....	176.GRAFVEN I PERRHO. *)

I.

Hvar är grafven, som i Perrhos vildmark, Snart ett sekel, Iar förgäten grönskat, Icke värd att glömmas och förgätas? Hvar är grafven? fråga ej, o främling! Der den långa skogssjön smalast bugtar In mot tallmons dal, är

stället. Björkar Skaka gröna kronor ren deröfver. Hvar, inunder deras rötter, grafven Engång blef igenfylld, känner ingen.

Dn, hvars minne mer än menskans vårdar, Höga Sångmö, Finlands dotter, svara: Gömms en väldig Konung der i grafven, Eller gömms en Konungs vederlike? Ej en Konung, ej hans vederlike; Gamle bonden Hane gömms i grafven,

-' EclJnt med mindre guldpennningen af Sv. Akademien 1831.

IOch med honom sex hans stora söner. — Sitt vid brädden af den höga stranden; Jag vill tälja deras sköna öde, ' Medan daggen än på ljungen glimmar, Och af brantens furar solen skymmes.

Hane, född af finska fäder, fyllde Sjutti vintrar på sitt ärfda hemman. Gammal sjelf, han ägde unga söner, Trenne tvillingspar, det äldsta sjutton Och det yngsta femton vårar gammalt. Sköna kraftiga de voro alla, Lika backar, som af vårregn svalla; Var dock någon framför andra herrlig, Var det visst den unga Thomas Hane, Äldre brodern i det andra paret. Gick han fram, fast hölj'd i trasor, sågs han Skön som stjernan mellan rifna skyar, Och, hvad helst i verlden han bedrifvit, Hade ingen velat hata honom. Honom tycktes dock hans fader hata, Ej blott honom, men hans bröder äfven. Ej som barn bemöttes de af honom, Ej som tröstare på ålderns dagar; Men som drängar, liånlare än drängar, Såsom väsen utan själ och frihet.

Så de lefvat från sin barndom alla, Och den dag kom, då de yngsta båda Skulle fylla femton år tillika. Klar stod morgonrodnan bakom skogen, Ingen molnfläck skymde himlahvalfvet, Från sin stråbädd stego brödraparen, Glade, som den dag, som var bebådad. Men med bäfvan till sin far de gingo, Der i stugan han allena dvaldes, Ocli de yngsta stego fram med vördnad Och, hans händer fattande, begynte: "Fader, gif oss denna dagen ledig, Denna dag blott, att med våra bröder Öfver fyllda femton år oss glädja!"

Sträng, som vintern, hörde gubben talet, Sammandrog de hvita ögonbrynen Och tog ordet: "Hvad i dag försummas Lemnar ett försummadt qvar i morgon.

o

Åkern ligger oplöjd, gån att plöja."Tyste gingo de till åkern alla,

Och till ledet kommen, talte Thomas:

"Såg jag rätt vår faders öga, bröder,

Är vår arm värd guld i dag; af svetten

Kan hvar droppe för ett granbarr säljas.

Nu i dag det gäller att arbeta,

Ty i afton kommer svårt att granskas."

Thomas detta. Vid hans maning sänktes Hvarje plogbill ned i jorden genast. Så, från solens uppgång till dess nedgång, Utan mat och utan hvila framgick Hvar och en vid sin bestämda fåra. Men då aftonskuggan höljde fältet, Fanns en enda teg af åkern oplöjd,

Då kom äfven dit den gamle fadren, Ropade tillsammans sina söner Och begynte: "Väl har verket skridit, Men med bättre flit det skridit bättre. Alla kan jag ej på engång straffa, En liar äfven mer än andra felat, Han skall straffas för sig sjelf och andra.— 5 —

I den trånga källarn i min stuga, Under golfvets tjocka tiljor grafven, Skall förbrytarn sitta innesluten. Trenne dars och trenne natters växling Skall hans skumma öga icke skåda, Trenne dars och trenne natters näring Skall hans torra tunga icke smaka," Så han sade och gick bort förgrymmad, I sitt ord, sin blick, men ej i hjertat, Om de stora tårar ej bedrogo, Som, då han sig vände, sköljde kinden,

Ren låg jorden tyst i nattens armar I sin stuga sof den gamle fadren, Bröderna i pÖrtet på sin stråbädd. Ingen sofj så sannt han tycktes sofva; Men han väntade de andras 6Ömn blott. Först, när hvar och en han somnad trodde,

Steg den yngste, Jakob, upp från bädden Och begaf sig till sin far i stugan. "Fader, jag är den, som har förbrutit; På min födslodag sprang jag i glädje Obetänksamt kring och glömde plöja. Straffa mig som bröt och ingen annan." Honom svarade den gamle fadren:

"Som ditt brott är, blir ditt straff i morgon,"

Jakob gick och lade sig till hvila.

Åter, när en hvar han somnad trodde,

Steg från bädden tvillingsbrodern Gustaf

Och begaf sig till sin far i stugan:

"Fader mig allena drabbe 6traffet,

Såsom jag allena det förtjenar.

På min födslodag sprang jag kring renen,

Att för mina bröder plocka hallon.

Mitt är felet och de andras icke."

Honom svarade den gamle fadren:

"Som ditt brott är, blir ditt straff i morgon."

Gustaf gick och lade sig till hvila.

Åter, när en hvar han somnad trodde, Steg från bädden tredje bröderen, Erik, Och begaf sig till sin far i stugan:

"Fader, om du ärnar straffa någon, Så är skulden min, och ingen annans. Jag sprang tanklöst kring, vid träskets vassar, Att t med stenar jaga unga änder, Min är tegen som blef lemnad oplöjd." Honom svarade den gamle fadren:

"Som ditt brott är blir ditt straff i morgon." Erik gick och lade sig till hvila.

i

Så i ordning gick en hvar till fadren, Kom med samma svar från honom åter, Tills af alla Thomas blott var öfrig. Denne, då han märkte brödrens vandring, Gissade till deras uppsåt genast Och betänkte sig, tills alla somnat, Och gick in i stugan till sin fader. "Fader, hör en sällsam sak, i sanning! När jag låg der nyss och tycktes sofva, Satte sig hvar broder upp i bädden, Och då ensam jag låg qvar på halmen, Talade de sakta med hvarandra: Bröder hvar och en vet bäst, att Thomas Ensam vållat allt det straif oss hotar, Liksåväl som att han allt bekänner. Men han har för oss så ofta lidit, Att vi en gång g bordt för honom lida. Sen, när alla tycktes somnat åter, Har jag sett än en, och än en annan— 8 —

Smyga ut och komma in tillbaka. Har jag gissat deras afsigt, fader? Hvad de sagt har deras kärlek diktat, Ty den felande är jag i sanning." Fadren svarade med bruten stämma: "Gå och straffet hinner dig i morgon."

Ren med gyllne vingar morgonrodnan Flugit opp ur sjön och satt i skogen, När den gamle sina söner ropte. Hög och sträng i sina hvita lockar, Satt han redan helgdagsklädd vid bordet, Och en penning, fosterlandets gåfva, Hängde vid hans blåa röck på bröstet. "Hvem af eder," frågte han alfvarlig, "Står här nn med brottet på sin skuldra?" "Jag," ljöd svaret från livar broders läppar.

Då brast dammen, som för barnens ögon Stängt i sjutton år hans tårars flöden, Och han gret med sammanknäppta händer: "Pris ske herren," sade han, "den store; Fylldt är löftet, och mitt faders-hjerta Har ined mina söners hat ej brustit. Barn, från nu ej mer som slafvar hållna, Men som söner, älskelige söner, Hören hvad er gamle fader talar: Der, som ung, i närmsta by jag tjente, Fanns en far med åtta raska söner, Men så hätsk är ovän ej mot ovän, Som en bror bland dem var mot sin broder Möttes de, var knifven deras tunga, Gingo de förbi hvarandra, stenen. Ve, jag tänkte, hellre vill jag sakna All den fröjd, en älskad maka skänker, An att lefva år från år i fruktan, Att med slika odjur fylla jorden, Och med tanken var beslutet fattadt. Redan tyngde femti år min hjessa; Men ej åren, icke

krigets mödor Kufvat mina friska lemmars styrka. Sådan satt jag sent en natt vid milan, Då en man stod hastigt vid min sida Och, vid eldens matta skimmer, talte: Känn i mig de onda brödrans fader; Låt den kraft, som gömms i dina leder, Ej för maskar i din graf besparas. 'Jag en maka, föd åt landet söner,- 10 -

Och, hvad mina ej af medgång lärde, Låt gemensam nöd de dina lära. Mannen så. Ett vindkast ökte lågan, Och han var försvunnen som han kommit. Han gaf rådet, Gud förlänte framgång. Nu vid samma Gud, o söner, svärjen: Att, som hittills J tillsammans hållit, Framgent ingen trygghet, ingen fara, Ingen lust och ingen nöd på jorden Skall den enas bli och ej den andras, Allt, så vidt er lif och krafter skänkas; Ocli den sorg, som mig min hårdhet kostat, Skall ej fruktlös gäcka mig i grafven."

Då steg Thomas Hane fram och talte: "Fader, ingen ed är ljuf som denna, Liksom ingen är så lätt att fylla. Se, som trälar, ej som söner hållne, Hvarför gingo vi ej bort från gården Och hos andra sökte tjenst och lycka? Hvarför? om ej för att icke skiljas. Ingen ville öfverge den andra. Skola vi kring vida verlden spridas, Såsom tjederungarna i skogen,— 11 —

Dera den mordbetänkta skytten jagar? Sådant var vårt tal då nöden gällde, Sådant skall det bli i lyckans stunder."

Och vid Gud begick hvar broder eden: Att, som hittills de tillsammans hållit, Framgent ingen trygghet, ingen fara, Ingen lust och ingen nöd på jorden Skulle enas bli, och ej den andras, Allt, så vidt dem lif och krafter skänktes. Så de svuro; men den gamle fadren Gömde eden glad uti sitt hjerta.GRAFVEN 1 PERRHO.

II.

flen försvunnen var den gyllne fridén, Mord och härjning fyllde Finlands bygder, Männer stupade, och qvinnor flydde. Upp från Lindulax och Saarijärvi Kommo budskap, sorgeiiga budskap, Ned från Storkyros och Lappos slätter Kommo icke gladare till Perrho.

Vid det långa bordet i sin stuga Satt en dag den ålderstsgne Hane , Middag ätande med sina söner, När en flykting, när en tolfårs gosse Hann med bruten andedrägt hans stuga Och, igenom dörren kommen, talte: Signe Gud er, gamle fader Hane! Tjugu ryttare, med långa pikar, Hafva brännt vår gård i natt. De rasta-- 13 —

Na i Kyrkobyn, på vägen hitåt. Innan qvällen skola här de vara."

Vred steg gamle Hane opp och talte: "Väl liar Gud sex söner mig förlänat, Seniga och axelbreda gossar, Men om tolf jag hade, gick väl någon Glad för fosterland och hem i döden?" Så han sade och från väggens trädknapp Nedtog lugn det rostade geväret.

Thomas log och uppsteg stolt och talte: 'Vapen passa ej for gamla händer, Liksom feghet ej for unga hjertan; Häng geväret opp igen, o fader, Och låt mig och mina bröder pröfva,l'

Gubben giäddes åt hans ord och lydde. Men i blinken gick hvar bror med stolthet Till sin säkra, skinnbeklädda bössa, Slängde den på axeln, och i handen Fattade sitt trygga, korta björns pjut.Så beväpnade de gingo alla Tigande, men i sin själ betänkta, Att, hvar helst de mötte ovänsskaran, Slå den neder, eller falla sjelfve.

Som de nu en knapp halffjerndel framåt På den smala Socknevägen hunnit, Talade till sina bröder Thomas: "Tågen nu, som vägen leder, bröder, Tills J hinnen träskets bugt mot dalen, Der på Tallmon ofvanför, bland träden, Der är stället att vår ovän bida. Innan qvällen kommer han väl icke, Om han först skall härja vägen framåt; Mellertid vill jag en stund fördröja, I det gråa torpet, liär vid vägen, Der min flicka ren min ankomst väntar." Så han sade och gick upp till torpet.

Bröderna, i långsam vandring, hunno Det bestämda stället, der vid träsket Tallmon öfver dalens väg sig höjde,- 15 -

Öcli, af skogens snår försåtligt dolda, Riktade en hvar sin blick långs vägen.

Knapt så länge, som från första gryning Jägarn i sitt skjul af granar väntar, När på orrlek han om våren vandrat, Innan spelarn flyger ned och modigt Med sitt stridsrop träsk och stränder fyller, Bidde brödrarna, när i hast på afstånd Fiendernas bistra skara syntes, Sprängande med höjda lansar framåt.

Ingen såg dem förr likväl än Adolf, Thomas Hanes kära tvillingsbroder: "Nu," ban sade, "nu det gäller, bröder; Lössen höllstren snart af edra bössor, Och så fort, på andra sidan dalen, Fienderna backens sluttning hunnit, Då gif eld hvem som i bössan lod har."

Så han sade; i det samma hunno Fienderna backens höjd, i trafvet,— 16 —

Och vid första sats, de gjorde utför, Smällde brödrens skott. I fyra pannor Kyldes loden, två i en och samma, Fyra hästar lupo lösa framåt, Sexton hejdades af häpna männer.

"Ladden, bröder," ropte högre Adolf, Trädande med trotsig blick ur gömman, Och som orden föllo var lik ilen Fiendernas vilda tropp i anlopp. Den, som snabbast var af brödraskaran, Hann som knappast kasta krut i bössan. Mycket mindre skjuta kulan efter, Innan, opp för backen hunna redan, Fienderna, med ett språng på marken, Trängde fram med fällda pikar genast; Men med spjut, af fasta händer förda, Trädde brödren dem till mötes modigt.

Striden börjades med rop och buller, Ingen vek och ingen vann ett framsteg. Först för ett pistolskott nedföll Erik, — 17 —

Och hans baneman för Gustafs björnsjutt.

Striden växte, stygn med stygn blef växladt,

Sex af fienderna lågo döde,

Och af brödraskaran blödde alla.

Sist bland dem var Adolf ensam öfrig.

Sårad genom ben och skuldra redan,

Slog han kring sig med en röfvad sabel,

Tills, igenom bröstet dödligt stungen,

Än i döden sårande, han nedföll.

Men hans hufvud, skildt från kroppen, fäste

Skarans höfding på den hvassa piken,

Och red flämtande med troppen dädan.

Sex af tjugu komna redo dädan,

Och af dem bar en ett sår från striden.

Men på spången i den djupa skogen Kom de slagnes ålderstegne fader. Ej han trufdes, sen hans söner vandrat, I sin stuga, obehäpnad kom han För att bringa säkra råd i striden. Dädan såg han ryttarskarans framfärd, Der den sprängde fram på vägen fjerran, Och på piken såg han Adolfs hufvud.

2— 18 —

Darrande i sina gamla leder, Skyndade han fort sin färd på spången, Och kom fram till stället, der hans söners Sköna rad bland fienderna stnpat. Från de gråa ögonhåren ref han Tåren bort och, blickande med stolthet, Räknade de slagna, vän och ovän. Alla söner fann han, Thomas icke. "Hvar är Thomas? lefver han allena, Och är icke här bland sina bröder?"

Så han sade. Långt ifrån, i Torpet, Satt den ädle Thomas hos sin flicka. Men han drog just nu sin hand ur hennes. "Hvad är detta?" sade han förvånad, "Ser mitt Öga, eller ser min nacke? Ögat borde skåda dig blott, flicka, Och min nacke endast svarta väggen. Hvilket sinne ser då detta gyckel, Mina bröder blodiga och slagna, Och min broder Adolfs hufvud spetsadt?" Så han sade, och sitt spjut, sin bössa Grep han hastigt, skyndande ur stugan. 19

Hela vägen framåt såg lian blodstänkt, Och till stället, som var aftaladt, kommen, Såg han sina bröders lik bland träden, Och emellan dem sin gamle fader. Ej ett steg lian vågade mot skogen, Men lian stod der stum, och såg och hörde, Hörde hur hans gamle fader ropte: "Ve, mitt gråa hufvud! hvar är Thomas? Hvar är Thomas? han har flyktat ensam, Han, af mina söner fordom kärast, Han har flytt och svikit sina bröder. Ve förrädarn, ve den fege bofven! Må han irra, rädd som Kain, i skogen, Skrämd af löfvet, som på aspen skälfver, Skrämd af hjerpen, som den spång, han nalkas, Bäfvande med dånfull vinge lemnar. — Gud, om rättvis du i höjden lefver, Hata honom, som jag älskat honom, Ocli, livar helst han vaknar opp i döden, Gif ej fosterland, ej bror åt honom."

Stel af fasa hörde Thomas orden,

Och han vände bort sin blick från fadren.

Hunden lik, som retad följer björnen,— 20 —

Vädrande hans stig i skog- och vildmark, Gick han stum, som vägens blodspår ledde, Stum, men mordlust ropte i hang hjerta. När han kom förbi sin faders boning, Bröt der eld och rök ur taket redan; Men han såg ej, hörde ej, lians Öga Var oroligt endast fäst på vägen.

Ren var solen bakom skogen sjunken, När en öfvergifven by han nådde. Nära vägen, ur en skyl på åkern, Tittade en gosse fram och, varsamt Vinkande med handen, ropte sakta: "Gå ej ditåt, ty du är förlorad; Fienderna rasta der i gården. Sex de voro, förde långa pikar, Och den grymmaste och största ryttarn Bar ett blodigt hufvud fäst på piken."

Endast snabbare gick Thomas framåt. Men på dörren till den främsta stugan Såg han brödrens kära hufvud spikadt. Rytande han slängde unnan bössan,— 21 —

Ocli bröt in. Den första, honom mötte, Fick hans spjut till korset sänkt i barmen. Sen försmående, i raseriet, Värn och vapen, flög han fram lik örnen Och med blottad hand spred död och fasa. Intet hugg, hur skarpt det föll, han kände* Än den ena, än den andra mötte Och med rifven strupe slogs till golfvet.

Sist var Öfrig endast skarans höfding. Honom grep till slut kring lifvet Thomas, Krossade hans bröst och rygg tillika, Att han dubbel-viken föll på stället, Skar från kroppen sen den fallnes hufvud, Tog sin broders, sörjande, från dörren, Och begaf sig, sårad, matt och blodig, Men med lättadt hjerta slutligt hemåt.

Midnatt låg ren öfver jorden utbredd, När förblödd han hann sin faders boning. Rök och aska mötte der hans öga; Blott en lada stod på gården obränd, Dit han gick att söka tak och hvila.—' 22 —

Som han nu, till dörren kommen, stannat Hörde han sin faders röst derinne: "Hvem kan svara mig? har Thomas svikit? Kanske, kanske har han icke svikit. Gif, o Herre, att han skuldlös vore! Skicka honom hit med mannens hufvud, Hans, som bar min sons på piken fästadt, Att min blick må skåda honom trogen; Och din hämnd, som jag på honom kallat, Må du sända på mitt gamla hufvud. Och på askan af min gård, som brunnit, Och på mina söners lik, som fallit, Skall jag prisa dig, att än jag lefver!"

In steg Thomas, då han hörde detta: "Frid med dina gråa lockar, fader! I den stund, jag står framför dig, andas Dina söners banemän ej mera." Så han sade, och för fadrens fötter Kastade hans oväns bistra hufvud.

Opp från golfvet sprang den gamle fadren Och kring sonen slog sin famn —men redan— 23 —

Döende mot golfvet nedsjönk denne; Och i fallet följde fadren äfven. Af förblödda sår dog Thomas Hane, Och hans gamle fader dog i glädje.ZIGENAREN.

CEfler en tradition.}

Bland Zigenare, i Finland sedde, Störst och käckast var den mörke Adolf. Inga Tavastländska moar födde Bommar, starka nog att honom stänga, Häkten genombröt han, såsom skogsnår, Männer slog han, såsom harfven kokor. Men hans lif var som en björns i skogen; Hvad den väldige behöfde, tog han, Hvad han ej behöfde, lät han vara.

Nu från tinget, der sitt straff han utstått, Sårad, sjuk och smidd i jern han fördes Öfver Kangasalas ås tillbaka. Midt på vägen, der som smalast åsen, Tvenne fjärdar skiljande sig höjer, Slog han ögat opp och såg omkring sig, Såg och talte stilla till sin fångvakt: "Nå, vid Gud, har icke Finland sjöar, Stränder, skogar, lunder, berg och ängar,— 25 —

Mäktiga att trolia qvar Zigenarn. Om vid slutet af den långa bergbion, Der, livar mellan dunkelt gröna granar, Strandens glesa gula björkar svaja, Om jag der min hustru skulle möta, "Ville jag till henne säga: qvinna! Dröj och föd ditt foster här till dagen, Att mitt barn må se, i födslostunden, Hur vår Herres verld är glad och herrlig; Fast att dröja är oss tungt som döden." Så han sade: utan akt på talet, Åkte förarn fram i lugn sin kärra.

Stranden hann, i sakta rullning kärran, Och ett stycke framför den, på vägen, Gick en ensam qvinna långsamt framåt. Djupt på hennes randigt väfda klädning Föll en gråhvit duk af lärft från skuldran, Och på den, i svarta bucklor, håret. Förarn åkte fram och upphann henne.

Men med ena handen på ett spenbarn, Med den andra emot barmen hållet, Viste hon och talte så till förarn:— 26 —

"Låt mig följa på ditt lass ett stycke; Jag är trött af bördan vid mitt hjerta." Och han tog den bedjande på lasset, Och hon satte sig bakom med fången.

Knappt så långt, som hjerpen uppskrämd flyger, Sen hans grenkamrat för kulan fallit, Åkte förarn aningslös och säker, När en dolk, i dukens veck förborgad, Leende Zigenar-qvinnan framdrog, Och, mot mannen lutad, talte sakta: "Passa på, min man, när hugget faller, Skuffa förarn ned från kärran genast!" Sade, och med all sin styrka samlad, Slog hon i sin oväns skuldra knifven.

Genom jackan, gjord af vallman, trängde Styngtet mellan nyckelben och nacke, Och ur förarns hand föll tömm och piske. Men i blinken., stött af Adolfs axel, Sjönk han sanslös mellan hjulen neder.

Glad till marken sprang Zigenarns maka, Tog ifrån den slagne alla nycklar— 27 —

Och befriade sin man och herre. Lätt från hand och med ja löstes jemen; Fötterna allena löstes icke. Fempunds-tunga bultar, icke lästa, Utan smidda fast med eld och hammar, Tyngde dem och lydde inga nycklar.

Och lian stod likväl, Zigenarn Adolf, Glad på marken ren och eftertänkte, Hvert sin färd lian skulle styra dädan; När, ur dödens slummer vaknad, förarn Öppnade sin blick och mötte röfvarns. Genast sprang emot sin ovän Adolf Och, med knifven höjd i luften, sade: "Alldrig skall du mera återvända, För att säga hvart Zigenarns maka, Hvert Zigenarn Adolf tagit vägen,"

Sade; men den fallne bad och svarte: "Håll med hugget opp . och skänk mig lifvet; Alldrig vänder jag ändå tillbaka, Alldrig går jag, att ined spö och bojor Plikta för mitt oförstånd och hädas.— 28 —

Hellre lemnar jag mitt rika hemman, Dragande med er i ödemarker, Om mig Gud vill dertill unna styrka."

Så han had — och öfvertald Zigenarn Höll med hugget opp och skänkte lifvet. "Om vid Gud du låfvar brödratrohet, Skall ett hår ej på din hjessa krokas, Ej så länge röfvarn Adolf andas, Och med dessa båda ögon ser dig."

Så han sade: för ett slag flög hästen, Skenande den långa milen framåt; Men han sjelf tog af till skogs från vägen, Bärande, fast sjuk, sin slagne broder, Och i spåren af sin maka åtföljd.

Tvenne solar ren från hvalfvet stupat, Tvenne nätter hade klarnat redan, Från den stund, de veko af till skogen; Men vid qvällen af den tredje dagen Valde de till hviloplats en lada, Fjerran från ett menskligt hem belägen.— 29 —

När de der på höet satt sig; neder, Började Zigenarn Adolf tala: "Nå, i sanning mina trogna vänner, Många hårda dar jag genomlevvat, Alldrig har jag svultit dock så länge. Vore jag till mina fötter ledig, Mat jag hade skaffat längesedan; Nu i ödemarken kring vi irrat, Glade, om ett bär, en droppe vatten För vår värsta törst och hunger funnits. Dock, vid Gud, min dyra sköna maka, Ej för din skull, ej för min jag sörjer Så, som för vår gode, sjuke

broder!"

Så han sade; och lians maka svarte: "Låt ej slikt ditt stora hjerta ängsla; Vill du dröja här i natt, o herre, Skall mitt bröst vår sjuke broder nära." Talte så, och, efter lemnadt bifall, Mot den hunger tärde svage lutad, Bjöd hon moderligt den bruna barmen.

Och när äfven denna natt förlidit, Och på topparna af skog och fjällar— 30 —

Höstens sol sin första rodnad spridde, Väcktes förarn styrkt af sömn och föda, Steg ifrån sin stråbädd opp och sade: "Nu, min vän och gode broder Adolf, Vill jag gå och söka menskor åter, Att oss skaffa mat, ifall jag mäktar. Om jag följer spången genom skogen, Hinner jag till middan väl ett hemman, Och är här med mat i qväll tillbaka. Ingen, om han här i nejden ser mig, Skall åt förarn Anton neka bistånd."

Prisande hans mening, svarte Adolf: "Väl, så långt, som mina krafter tåla, Skall jag villigt bära dig på spången; Sedan gå, och före Gud dig åter!"

Och de gåfvo sig på färden båda, Ena tågande, den andra buren, Tills, vid början af en bättre skogsväg, De i vänlig brodersämja skiljdes. Till sin lada gick tillbaka Adolf. Förarn gick, fast svag, att hemta föda.— 31 —

Men med ständigt växlad gång och hvila Hann han, innan middan, till ett hemman, Gick der in, och tog sig plats på bänken. Honom kände värden strax och talte: "Nå förunderligt, min gamla granne, Hvadan så till fots, och så förbleknad?"

Djupa suckar drog af trötthet förarn, Och, med ryggen stödd mot väggen, svarte: "Granne, underlig har färden varit, Underligt jag kommer till ditt hemman, Ensam, så till fots och så förbleknad; Men låt först mig stilla törst och hunger, Sedan hör livad skett och hvad bör göras." Så han sade, i sitt hjerta redan Stämplande försåt emot Zigenarn, Mot Zigenarn Adolf och hans maka.

Mat och dricka liemtades på stunden, Syradt kalja i ett stop af furu, Mujkor, kött och bröd och smör och brännvin, Och han sträckte glad sin hand till maten. Men när törst och hunger han tillfredställt,— 32 —

Sträckte han sig hvilande på bänken, Och till värden, med en vink, begynte; "Skicka, granne, bud till fogden genast, Att med folk och vapen han må komma Och Zigenarkungen Adolf gripa. Se emellan nyckelben och nacke Bär jag knifstygn, af hans maka hugget, Nödgdad sedan för det kära lifvet, Att dem följa genom Ödemarken, Har jag lefvat trenne dygn i skogen, På det fjerde kommit hit omsider. Men i natt, då månan sjunkit, smygen Till den lilla ladan, mellan bergen, Der mot skogssjön Mättakoski krökes, Der är stället, der skall röfvarn finnas, Hvilande i natt bredvid sin maka, Der skall jag ock finnas käck till bistånd.

Sagt, och värden åter: "Ingalunda, Gamle granne, får du gå tillbaka; Låt de friska styra, och blif hemma."

Honom svarte förarn Anton åter:

"Om ej jag dem mat och brännvin bringar,— 33 —

Om ej jag, som lifvadt, återkommer, Fåfängt skall man söka dem i ladan. Låt mig gå; och du! bestyr hvad öfrigt." Så han sade, lastade sin påse, Och, fast trött, begynte återfärden.

Men i samma stund satt röfvarn Adolf i den glesa ladan med sin maka. På sitt späda barn, till barmen slutet, Höll sin blick orörligt fästad qvinnan; Mannen såg mot spången oupphörligt, Längtande att der sin broder varsna. Ej ett ord blef taladt; endast syrsan Skrek i höet, och i skogssjön anden, Och nångång i modersfamnen barnet.

Så gick dagen småningom till ända. Men när solen sjunkit bakom bergen, Satt Zigenarn Adolf der han sutit, Ej, som förr, med filen sänkt på bojan, Men med ögat fäst på spången ständigt. Och han såg omsider förarn komma. Opp han sprang, och stora tårar sköljde,

3— 34 —

Rullande, hans väderbitna kinder; Men i glädje brast han ut och sade: "Ingen nöd, mitt dyra barn och maka, Ingen nöd, ty se! vår bror är trogen." Strax den kommande till mötes gick han, Nådde honom och på starka

skuldror Bar den trötte fram till ladan åter.

»

Men när förarn framtog maten sedan, Brast Zigenarqvinnan ut i tårar, Och Zigenarn Adolf satt och talte: "Äten nu, men jag vill fila bojan, Sen livad öfrigt lemnas, vill jag äta." Men när hungern alla stillat hade, Sökte de med fröjd i höet hvila.

Ren med mörker hade natten kommit, Långsamt vandrande sin stilla bana, Vaken låg likväl Zigenarn Adolf, Vaken låg också hans trogna maka, Tysta båda dock, tills qvinnan sade: "Hvad kan nu i vida verlden handlas, Efter syrsan sjunger så beständigt?"— 35 —

Henne svarade Zigenarn åter:

"Syrsan, qvinna, gläds åt höets vällukt,

Gläds åt vännen i den fulla ladan,

Gläds åt menniskornas goda sällskap;

Jag åt stjernan mellan molnen skådad,

Jag åt friheten förvärfvad åter,

Mest dock, att vi fått en trogen broder."

Atei1 talade Zigenarqvinnan: "Bed, att stjernan ej i molnet skrider, Att ej friheten i boja lägges, Bed, att brödratrohet ej må svika!".

Knappast var det sista ordet taladt, När af sorl den glesa ladan omgafs, Och en röst i dörrens mörker ropte: "Finnas menskor här? och hvilka? svaren." Ingen svarte, och det roptes åter: "Sätten eld inunder ladan, vänner, Ty Zigenar-kungen har sin thron här!"

Då sprang röfvarn Adolf fram till dörren, Och med dolken höjd i handen sade:— 36 —

"Här är mannen; ingen född af qvinna Skall ohämnad tränga fram till thronen, Innan ett beting han gett och svurit. Svärjen lejd ochévård åt förarn Anton, Då med barn och maka är jag fången." Men, igenom dörren sinugen redan, Talte förarn, der han stod bland männen: "Sörj för dig, Zigenare, ditt bistånd Tarfvar icke förarn Anton mera."

Ändtligt genomskådande försåtet, Med en blick, som gnistrade i natten, Med en mund i fradga ropte Adolf: "Nå, vid Gud, har jag ej skådat bofvar, Röfware, som plundrat sina bröder, Mördare, som ryckt ut spenbarn hjertan; Ingen har dock gjort hvad förarn Anton." Så han sade, och till förarns hjerta Trängde med hans ord den slängda knifven.J ULQ VALLEN.

Den bleka månen sken på mon, Af hunger tjöt i klyftan Lon, Och hundens skall ljöd långt i byn; Men vandrarn gick vid skogens bryn, I ödemarken låg hans tjäll. Det var en kulen juleqväl.

Han skyndade sin trötta gång På stigen, Öfveryrd och lång, Af barn och maka väntad hem; Han bar ett högtidsbröd åt dem, På herregåln i byn begärdt, De sjelfva länge bark förtärt.

Det börjar mörkna mer och mer, Då han en ensam gosse ser, Som sitter stum på drifvans rand Och andas i sin kalla hand; Vid qvällens än ej släckta sken Han tycktes half förstelnad ren.- 38 -

"Hvart leder, arma barn, din stig? Kom hem till oss att värma dig!" Så sagt, han tog den frusna med, Och hann omsider gårdens led, Och trädde in till stugans fest Med brödet och siu späda gäst.

Vid muren satt hans dagars tröst, Med yngsta barnet vid sitt bröst: "Du dröjt så länge på din färd, Kom hit och sätt dig vid vår härd; Och du också!" — så öm, så lugn Hon ledde gossen närmre ugn.

Och snart, vid hennes vård, man fann Hur brasan mera lifligt brann. Hon tycktes glömma bort sin nöd, Hon tog så gladt sin makes bröd, Och bar det fram till aftonvard, Med litet mjölk, i bunken spard.

Från halmen glest på golfvet bredd, Till festens måltid sparsamt redd,- 39 -

De muntra barnen redan gått; Vid muren qvar blef gästen blott. Hon tog den arma med sig då, Och förde honom fram också.

Och när en tacksam bön var slut, Hon tog sitt bröd och delte ut. "Välsignad är den godes skänk", Så talte gossen på sin bänk, Och tåren i hans öga log, När han den bjudna skifvan tog.

/

Hon ville dela, som hon delt; I hennes hand var brödet helt. Förvånad hon sitt öga fäst På främlingen, sin späda gäst; Hon undrar och hon ser och ser, Han syntes ej densamma mer.

Hans öga brann, som stjernan, klart, Hans panna lyste underbart, Från skuldran spridde sig hans dräkt, Som dimmorna för vindens fläkt,— 40 —

I

Och hastigt står en engel der, Så skön, som Skaparns himmel är.

Ett saligare ljus gick opp,

Hvart hjerta slog af fröjd och hopp.

Det var en oförgätlig qväll

Uti det goda folkets tjäll;

Och skönare var ingen fäst,

Ty engeln blef hos dem som gäst.

Sen mången vinter gjort sitt tåg, Jag kom en jul qväll dit oculi såg. De godas hydda fanns der än, Och deras soneson i den; Han hade börjat gråna ren, Och satt till bords vid brasans sken.

Det var så ljust, det var så gladt; Hans maka vid hans sida satt, Och barnaskaran rask och skön; Det var, som om de slutat bön, Det var, som om de hade trott, Att i en helgedom de bott.

Men högst vid bordet brann ett ljus, Det enda i de frommas hus, Dit ställdes mjölk och hvetebröd, Men ingen njöt dess öfverflöd. Jag frågte hvems den platsen var? "Den gode engelns", gafs till svar. T J E N S T E F L I C K A N .

Om ren, vid helga klockors ljud, Jag stode i min högtidsskrud, Och såge natt och dimmor fly, Och söndans sköna morgoa gry!

Förbi är veckans möda då; Till Ottesången får jag gå Och träffa nära kyrkan den Som saknat, veckan ut, sin vän.

Han står väl då, på förhand ren, På kyrkockbackens brant allen, Och blickar, öfver träskets längd, På slädornas och folkets mängd.

Och jag är den, som eftersöks: Och tåget nalkas, skaran Öks, Och plötsligt syns jag deribland, Och räcker honoin gladt min hand.— 43 —

Na, muntra syrsa, sjung din sang, Tills pertan brunnit ut en gån g, Och jag får gå till sängs igen Och drömma om mitt hjertas vän.

Jag sitter här och spinner nu, Och rullan är ej half ännu; Och Gud vet, när jag spunnit ut Och när den långa qvällen tar slut! BONDGOSSEN.

,Jag huggit tills min kraft förgått, Och hugger om igen, Och yxans stål är hvasst och godt, Men furan står dock än.

Min arm var en gång tung och stark; Nu är den mer ej så, Sen vintern oin jag ätit bark Och druckit vatten på.

Ifall min tjänst jag bytte om Och bättre för mig såg; Jag kanske till en herre kom, Soin hade bröd af råg.

Kanske i närmsta stad jag fann En lön för tro och flit. — Jag tänker ofta så, och kan Dock icke längta dit.— 45

Står fjellet der med löfprydd topp Och ser i sjön sin bild? Går solen der så herrlig opp, Och går den ner så mild?
Finns der en dal, som blomdoft strör, En mo, som tallar bär? Och hon, hvars vallhorn nn jag hör, Skall hon väl finnas der?

Förbi far molnet utan skygd, Till vindens tidsfördrif — Och, utan vän och fosterbygd, Hvad är ett menskolif?
Kanske att Gud hör folkets röst Och lindrar landets nöd; Kanske en bättre skörd i höst Oss ger ett bättre bröd.RODD ÄREN.

Sjung, arma gosse, sjung! Din rodd blir annars tung, Din hand vid årån domnar snart, Och hvem skall sen ge båten fart?

En våg ej rör sig mer, Af sol ocli dag jag ser En strimma blott vid vesterns bryn; Och mörk i fjärdens djup är skyn.

Säg, arma gosse, säg: Hvert skyndar du din väg, Allena, sträfvande och trött, Då natten sjelf har somnat sött?

Är det en fogeltropp, Du skrämt vid stranden opp, Är det en Lom, är det en And, Du jagar nu från strand till strand?— 47 —

Du, sora från skog och fjäll Mig frågat mången qväll, Mig frågat förr, mig frågar än, Hör, echo, hör mitt svar igen:

Jag ingen fågeltropp Har skrämt vid stranden opp, Det är ej Lom, det är ej And, Jag jagar nu från strand till strand;

Min tanke jagar jag:

Hvert enda åretag,

Hur lätt det är, hur svagt det är,

Mig närmre till min tanke bär.

r

Der röken stiger opp Mot klippans blåa topp, Der hyddan syns, vid träskets slut, Dit har min tanke rymt förut.

Der skall jag finna den, Förrn det blir dag igen, När båten hunnit strand och hamn, Och jag min trogna flickas famn.T ALLTRAST EN.

Det är så lätt man rors och andas ren; Ej mer en brännhets sol, med stupadt sken! Af sommardagen finns ej öfrigt mer, Än vesterns glans, som genom lunden ser, Och vindens fläkt, som, redan matt och sval, Skall domna snart på blomstren i vår dal.

Blott du, den silfverklara qvällens vän, O Talltrast! bryter nejdens tystnad än. Är dagen eldig, och är natten ljuf, Af båda diktens färger lånar du, Och målar, i en oförgänglig sång, Din trohets högtid, såsom våren lång.

Du har, som jag, en vän att tolka för Den fröjd, det qual, ditt veka hjerta rör; Har jag, som du, en stämmas välljud fått, Ett språk så innerligt, så lätt förstådt? O, kan jag säga hur jag älskar nu, Och kan jag en gång älska ömt som du!— 49 —

Lycksalig den, som vid naturens bröst, Från henne hemtar kärlek, ord och röst, Som irrande sitt modersmål ej glömt; Han drömmer blott, och säger hvad han drömt, Men, medvetlös och utan reglors tvång, Han drömmer vishet, och han talar sång.

Jag vill dig höra, skald, vid skogens bryn, Tills sista purpurn flytt från aftonskyn, Och nattens fackla tändt sitt bleka sken; Vid hyddan möts jag af min flicka sen Och, skall jag tolka hur jag dig förstått, Ej ord jag brukar, utan

kyssar blott.

4J AG AR-GOSSEN.

På marken vistas fågeln blott, Och lofven skymma å'n; Jag har ej gjort ett enda skott, Och det blir qväll igen.

Om vintern komme hit en gång, Med drifvor i sitt fjät; Jag såge bättre ripans gång, Och orrert hölle trä't.

Om luften ville blifva sval, Och lofven falla sen; Jag såg kanske i nästa dal en flock af hjerpar ren.

Dock snart skall ripans spår sigte, Och bjerpens skygd förgå; Men den, som helst jag ville »e, Skall jag ej se ändå.— 51 —

Jag blickar här — hon blickar der; Men, ack, vi mötas ej! Jag kunde stå der blicken är, Och såge henne ej.

Emellan oss är sjö, är fjäll, Ar mo med furu på, Emellan oss är dag och qväll, Och kanske natt också.MORGONEN.

öolen några purpurdroppar Ren på österns skyar stänkt, Och på buskar, blad och knoppar Daggens perleskur sig sänkt.

Skogens alla fåglar svinga Jublande från topp till topp, Tusen glädjeljud förklinga, Tusen stämmas åter opp.

Fjärden krusas, böljan randas, Lunden rörs af fläkt på fläkt, Lif och blomsterdofter blandas I hvarenda andedrägt.

Engel från det fjerran höga, Hvarje väsens blida vän, Gryning! har ett mulnadt öga Mött din ljusa anblick än?53

—

Skingrad är bekymrens dimma, Tankens dystra moln förgått; Dagen i sin barndoms-timma Älskar barndoms-känslor blott.

Ingen lider, ingen saknar; Allt är glädje, frid och hopp. Med naturens morgon vaknar Hvarje hjertas morgon opp.KYSSEN.

Jfag kysser dig och ledsnar ej, Och skall jag nånsin ledsna? Nej! Nu, goda flicka, svara mig, Hvad sällhet kyssen skänker dig?

Du älskar den så väl som jag; Nu säg, hvad utgör dess behag? Jag frågar nu, jag frågte nyss, Och får till svar blott kyss på kyss.

Om i min läpp man honing gömt, Du kyste den ej mera ömt; Om galla vore stänkt derpå, Du kysste lika Ömt ändå.

Se till, hvad förebär du väl, Om någon frågar efter skäl? Om någon oblygt kommer nu Och frågar: hvarför kysses du?— 55 —

Och folket dömmar strängt, min vän, Hvad skall det säga då om den, Som annat ej än kyssa gör, Och sjelf ej engång vet hvarför?

För min del, jag ej hittat på, Hvad godt i kyssen finnas må; Men jag vill dö, om jag en stund Skall stängas från din purpurmund.DEN ÅNGRANDE.

G ömm, poppelskugga, i ditt trogna sköte, De ord, han sade vid vårt sista möte. Hans djerfva bön, hans vrede och hans oro För mig, för tystnaden ocli dig blott voro.

Ty solen sjunkit redan från det höga, Och ingen stjärna öppnat än sitt öga, Och ingen vaken vind fanns mer i nejden, När om min afskedskyss han tände fejden.

För dig blott kan jag yppa hvad jag kände, Hur hvarje suck, hvar tår han gjöt mig brände, Hur gladt jag honom tusen kyssar unnat, Om flickan vågat ge och blygseln kunnat.

Säg honom, du, om någon gång han nalkas, Att drömma bort en stund hos dig och svalkas, Säg honom då, ifall ett språk du äger, De tysta ord jag nu med bäfvan säger:— 57 —

"Glöm, goda gosse, hvad dig kränkt och
smärtat,

Den köld, hon hycklar, är dock långt från
hjärtat:

Förtörnas ej, fast henne hård du tycker, Och tröttna ej vid hennes blyga nycker."DET VAR DJ.

Högre mot sanden Svallar den vreda sjön, Björken på stranden Susar ej mera grön, Marken är stel af snön.

Du, gom med våren Flydde från dal och vän, Bragte dig tåren, Blott för en stund, igen; Ville jag säga än:

"Skåda kring runden, Flicka, en gång ännu! Minns du, hur lunden Fordom var grön och ljuf? Se hvad den blifvit
nu!" — 170 —

Sen, då hon flydde, Skulle hon säga så: "Skönare grydde Ynglingens kind också; Men det var då — ja
då!" sjömans-flickan.

Vinden blåser opp i hast, Segel fylla stång och mast, Skeppet styr till fjerran länder, Gud vet när det återvänder!

Du, som far der, äger du Någon blick för mig ännu? O, jag såg dig än, kanhända, Om min gråt blott toge ända.

Vore jag hvad fogeln är, Vingad, såsom måsen der, Följde jag dig glad på färden Till den obekanta verlden!

Kom beständigt dit du kom, Vände, när du /vände om, Spelte med min lätta vinge Och din blick i flykten finge.
— 61 —

Men den arma flickans lott Är att fläkta afsked blott, Med en tårfull duk i handen, VinglÖs lemnad qvar på
stranden.

Långt ifrån att följa få, Måste jag tillbaka gå, Innan qvällen komma hunnit, Innan seglet än försvunnit,

Måste jaga ur mitt bröst Saknaden, som är min tröst, Torka väl från kinden tåren, Att min mor ej märker
spåren.hels ningen.

Fästet klarnar opp, den dunkla skuren Lemnar rum för aftonsolens sken, Och på fjerden, af en svallsjö buren,
Vaggas dagens storm, och sofver ren.

Hon, som saknat mig på många dagar, Ser ej än min julle styra dit; Kanske står hon nu vid sjön och klagar, Och
med tåradt öga blickar hit.

Ej ett vindkast fyller dock mitt segel, Och det vill ej skrida, om jag ror, Och så långt, långt bort om fjärdens
spegel Skymtar udden, der den hulda bor.

Svala du, som rör så gerna vingen, Med ett tröstens bud till henne fly g, På dess skuldra sitt och sedd af ingen
Dessa ord i hennes Öra smyg:— 63 —

Goda flicka, om din vän du saknar, Hör hans trogna helsning genom mig» Nästa morgon, endast vinden vaknar,
Lossar han sin båt och söker dig.

Lång är vägen, och han sjelf behöfver Vindens hjälp, att klyfva fjärd och Sund; Men, hur lugnt det är, som jag
deröfver Sväfvar lätt hans tanke, hvarje stund.

Några fågel-ljud i skogen väckta, Blott en källas sus, bland strandens fjäll, Blott en myggsvärms lätta vingslag
fläkta Den, med blixstens snabbhet, till ditt tjäll.akta, då ar guden nära.

Sk öna flicka, yra flicka, Vänta några vårar bara, Och du skall så fritt ej blicka, Och du skall så yr ej vara.

Fjorton år blott glädje amma; Femton år och sexton stunda, Guden kommer med sin flamma, Och det blir helt
annorlunda.

Blott en gnista af hans låga Tusen sorgsna tankar foder, Blott en fläkt ifrån hans båga, Och det friska hjertat

blöder.

Lugnet stores, glädjen smittas, Inga fröjder lyda valet, Och i Ögats spegel hittas. Mellan hopp och löjen, qvalet.
— 65 —

Flicka, än mot pilens smärta Ingen sorgfull vakt behöfves; Guden nalkas ej ett hjerta, Medan än dess aning söfves.

Men när friden byts i saknad, Saknan i begär, som tära, Akta, då är slumrarn vaknad, Akta, då är Guden nära.
5serenad.

R en släckt är lampan i min flickas kammar, Ett blekrödt månsken blott på rutan flammar, Och genom slöjan, fäst för den, jag ser

Den skönas bild ej mer.

\

Snart skall hon bäddens trygga fristad hinna; Sen, blyga Cynthia, blif min spejarinna, Och yppa vänligt hvad du skåda fått / För mig och natten blott.

Om med en blick, der himlen strålar åter, Hon sammanknyter händerna och gråter Och talar ord, som blott en engel hör, Sin aftonbön hon gör.

t

Men om den höljda barmen rörs och bäfvar, Ett leende på rosenläppen sväfvar, Och kindens låga sakta tänder sig,_ Då drömmer hon om mig.FÖRST JLLNINGEN.

Alla känna fröjd ocli smärta, Fast ej alla det förklara; Hvarje flicka har ett hjerta, Fast hon låtsar utan vara.

För de nöjen, Gudar skicka, Kan sig ingen dödlig akta; Kyssar älskar hvarje flicka, Fast hon låtsar dem förakta.

Yngling, älska, brinn och låga, Och med köld skall du belönas, Men ett liknöjdt steg blott våga, Och ditt qval skall bli din Skönas,

/

Och dess fåfängt dolda smärta Skall i min, i röst förklara: "Hvarje flicka har ett hjerta, Fast hon låtsar utan vara."— 68 —

Fordra tusen kyssar — alla Skall med hyckladt tvång hon unna; Fordra ingen — och den kalla Skall ej en försaka kunna,

Skall ur tårar ofta blicka, Skall i suckar hviska sakta: "Kyssar älskar hvarje flicka, Fast hon låtsar dem förakta."fjäriln och rosen.

Rosen lutar, blek om kinden, Hennes tid är all; Fjäriln domnar under vinden, Under skurens svall. När skall fjäriln få tillbaka Sina lekar och sin maka? När förlåter Dvalan åter

Rosens matta ögonlock?

Barn af sommarn, lefde båda Lyckliga som den; Inga skiften, ingen våda Störde glädjen än. Af hvarandras kyssar sälla, Utan skuld att vedergälla, Utan oro Båda voro,

Och de måste störas dock!— 70 —

Hur de dröja, liur de bida, Aldrig väckas de; Kärleken, vid vårens sida, Kan ej lif dem ge; Men på kullen, der de bergås, Nya sköna rosor färgas, Och i doftet Öfver stoftet

Svärmar nya fjärlars flock.fjgelfjngaèn.

Jag vandrar fram på skogens ban, Ocli blickar opp i tall och gran , Och ofta nog jag fåglar ser, Men ingen flyger

ner.

Och livar och en tycks fly den stråt, Der jag har utsatt mitt försåt, Och lika toinhändt, som jag kom, Jag måste vända om.

Jag borde se med sorg och ångst På min bedragna fågelfångst, Men huru felt det än må slå, Är jag förnöjd ändå.
Jag har en snara qvar till slut, Som aldrig lemnats tom förut, Dit fågeln lika gerna går, Som jag densamma får.—
72 —

Och när jag kommer hem igen, Jag gillrar än i afton den, Och flicka lyder fågelns namn, Och snaran är min famn.till aftonstjernan.

Stjerna! qvällens dotter du,-Säg mig hvad du skådar nu? Ser du från din trygga borg Mer af glädje, eller sorg?
Kanske på ett stormigt haf, Seglarn nu från böljans graf, Än med fruktan, än med hopp, Blickar mot din ledning opp.

Kanske i en bortglömd dal, Ensamt lemnadt med sitt qual, Söker nu ett krossadt bröst I ditt milda öga tröst.
Kanske att på dig, som bäst, Någon trogen flicka fäst Sina blickar, och begär Att sin älsklings mota der. ——— 74
—

Ser du seglarns kosa störd, Låt den bli tillrätta förd; Ser du sorgen, qvald och glöind, Håll din ljusa tröst ej gömd!
Men om du min flicka ser, Sänd en värdig stråle ner, Sen du skrivit i dess sken, Att jag väntar längese'n.den döende.

D en långa natten gått till ända snart: Blir icke hvalfvet redan ljust och klart? Och får ej träskets snö ett högre sken? Var det ej Orrens rop, som hördes ren?

Nä* morgonsolen glöder innan kort, Och snön på taket börjar smälta bort, Och droppa efter droppa ren jag ser Förbi den öppna gluggen falla ner,

Och syrsan tystnat inne, och jag hör Den muntra sparfven qvittra utanför; Då hållen mig en annan säng beredd, En kärfve halm, på. stugans trappa bredd.

Ty jag vill ledas dit, och hvila der, Och se hur skön och glad naturen är, Och fröjdas än en gång åt land och sjö, Och sen i våren, der jag lefvat, do.YNGLINGEN.

Vind, soin mig smeker och lemnar, Säg, hvart din kosa du ämnar, Skyndande flyktig och snar, Säg mig, hvar hamnar du — hvar?

, t

Bölja, som gungar min julle, Skulle jag följa dig — skulle

o i

Ärorna lyda ditt drag, Svara, hvar hamnade jag?

Tankar, otaliga tankar, Sägen, hvar kasten J ankar? Barn af en ädlare verld, Ges det ett mål för er färd?till en ros.
Slumrarinna i den slutna knoppen, Vakna snart och gläd din fosterdal, Mött af fjärilns kyss och smekt af droppen, Som från himlen faller mild och sval.

Skynda, skynda; allt af stunden gifvet Varar blott så länge stunden rår: Skynda, skynda; glädjen är som lifvet, Lifvet åter som en flyktig vår.

i

Älska, njut och låga, sköna blomma, Vecklad ut i fägring mer och mer; Innan hösten må en engel komma, Som dig bryter och åt himlen ger.den skönj.

Aut är godt, hvad jag vill göra, Allt är lätt, hvad jag begär, Alla hviska i mitt Öra, Huru skön jag är.

En berömmar ögats låga, "Växten en, en annan hyn; — Får jag ej min spegel fråga, Eller tro min syn?

Tittar jag i spegeln bara, Ser jag sjelf dock mycket mer, Än min hela friarskara På en afton ser.

Ljuft det vore att berömmas, Fast berömmet är en vind; Skulle ej mitt hjerta glömmas För min vackra kind.— 79

Men för den blott ord man äger, Blott för den är känslan gjord; Ingen till mitt hjerta säger Ett förtroligt ord.

vid en källa.

Jag sitter, källa, vid din rand Och ser på molnens tåg, Hur ledda af en osedd hand De växla i din våg.

Der kom en sky, den log så löd, Som rosenknoppen ler; Farväl! liur snart farväl den bjöd, För att ej komma mer.

Dock, der en annan mera klar Och strålande igen! Ack, lika flyktig, lika snar, Försvinner äfven den.

Nu åter en! — Den vill ej fly, Den vandrar tungt sin stig; Men, källa, mörk är denna sky, Och den förmörkar dig.

— 81 —

Jag tänker, när jag ser dig så, Uppå min egen själ: Hur mången gyllne sky också Har bjudit den farväl,

Hur mången tung och dyster spred Sin djupa natt i den, Och kom så hastigt, ack, men skred Så långsamt bort igen.

Men hur de kommit, hur de gått, Jag känt dem ganska väl; De varit toma skyar blott I spegeln af min själ.

Och spegelns ljus och mörker skall Likväl af dem bero! — O källa, när blir leken all, När får din bölja ro?

85den sjuttonåriga.

Jag vet ej hvad jag hoppas, Och hoppas likafullt, Mitt hjerta känns så ödsligt, Och är ändå så fullt. Hvert syftar denna oro, Som ej ett mål kan nå? Hvad önskar jag, hvad vill jag, Hvad tänker jag uppå?

Vid sömnen hela dagen

Jag sitter som en träl;

Jag tycks arbeta flitigt,

Det lider ej likväl.

Mot handen sjunker pannan,

Och nålen glömmes då.

Hvad önskar jag, hvad vill jag,

Hvad tänker jag uppå?

Jag mente: våren kommer, Naturens dräkt blir ny,— 83 —

Då skall min håg förändras, Och mitt bekymmer fly; Och våren kom och sommarn, Jag blef mig lik ändå. Hvad önskar jag, hvad vill jag, Hvad tänker jag uppå?

Jag älskar ej, som fordom, Min sköna nejds behag, Ju mera dagen klarnar Dess mera mulnar jag. Hur skall min oro skingras, Och när min sorg förgå? Hvad önskar jag, hvad vill jag, Hvad tänker jag uppå?

O den, som finge hvila

I dödens lugna bo, Kanske att blott i grafven Ett hjerta finner ro.

Men dock hur tungt, att redan Från sol och vänner gå! Hvad önskar jag, hvad vill jag, Hvad tänker jag uppå?

HÄMNDEN.

Skönt i loppet strålar bäcken, Än af silfver, än af guld; Och i sommarhettan häcken Står med matta rosor full.
Bäckens svala bölja lockat Alla nejdens flickor dit; Och der häckens löf sig skockat Ler en gosse, gömd med flit.
Intet öga märker faran, Ingen tunga binds af den, Och åt löjet skattar skaran Tusen yra offer än.

"Tänk om någon skulle höra Våra lekar och vårt glam!" "Tänk om häcken hade öra," Svarar gossen och står fram.- 85 —

"Han skall fångas, han skall jagas!" Och lian jagas, förrn han rymt. "Han skall bindas, han skall agas!" Och han binds och agas grymt.

Gissa, hvaraf bojan gjordes? Bojan gjord af blommor var. Gissa hvari straffet spordes? I en kyss af en och hvar.blommans lott.

Bland sommardagens barn en ros jag såg, I första stunden af dess blomningstid, Med purprad kind i knoppens famn hon låg Och drömde blott sin oskuld och sin frid.

"Du sköna blomma! vakna, blicka opp Och lär att lifvets bästa lott förstå," Så sade, fladdrande kring blad och knapp Den yra, guldbestänkta fjäriln då.

\

"Se mörkt och fattigt är ditt trånga hus, Och utan njutning slår ditt hjerta der; Här lefver glädjen, glöder dagens ljus, Och kärleken och kyssen väntar här."

Af talet rördes lilla blommans själ, Sin mund hon bjöd åt smickrarn innan kort; Och fjäriln kysste, hviskade: farväl! Ocli flög till nya rosenknoppar bort.hvem styrde hit din väg?

\

Långt bort om fjärdens våg, Långt bort om fjellets topp, Du ensam dagen såg, Och växte ensam opp.

Jag saknade ej dig, Jag sökte ej din stråt; Jag visste ej en stig, Som skulle ledt ditåt.

Jag kände ej din far, Jag kände ej din mor, Jag såg ej hvar du var, Jag såg ej hvart du for.

i

Liksom den bäck, der rann, FÖr den, som rinner här, Vi voro för hvarann, Så länge du var der;— 88 —

Två plantor, mellan dem En äng i blomning står, Två fåglar, som fått hem, I skilda lunders snår.

O, andra nejdens son! Hvi flög du dädan, säg? O, fågel långt ifrån! Hvem styrde hit din väg?

Till hjertat, som var kallt, Säg hur du lågor bar. — Hur kunde du bli allt För den, du intet var?bruden.

Om jag såg dig, om jag såg dig redan Styra framom uddens björkar der, Säg ett segel först och kände sedan Purpurduken, som din flagga är!

Och du kom med några glada rader, Af din syster skrifna, när du for, Och du kom med ja ifrån din fader, Och en moderskyss ifrån din mor!

Hvarför skjuta opp vår lycka? Ären Hinna väl med guld och håfvor än. Kärleken har blommans art; och våren, Endast våren är en tid för den.

Skyndom! ljus är kullen, grön är dalen, Der, som fågelns sällhet, vår kan gro. Fast i toppen af den brända alen Skulle jag med dig lycksalig bo.sj rna den.

I skogen finns ej mer en gren, Som löf och fågring bär. Förbi är sommarn längesen Och endast vinter här.

Ja, ute ser jag vinter blott Och inne likaså ;

Och om till verldens slut jag gått, Jag såge den ändå.

Blef lunden grön, blef nejden varm, Blef dagen ljus och klar; Låg kölden i min egen barm Dock lika Ödslig qvar.
O, du mitt Ögas fröjd och vår, Jag dig ej återser, O, du mitt hjertas sol, du går Ej opp ur grafven mer.— 91 —
Min själ var din, min känsla din, Ditt lif var lif för mig. Jag liar blott saknan qvar, som min, Det andra for med dig.

Mitt bästa är att tyst vid håll'n Få minnas flydda dar, Då brasan brinner ned, och qväH'n Ej flere slöjder har.var
visa.

JJe komma, de komma, De vingade skaror, som flytt, Till lunder, som blomma, Till sjöar, som ljummas på nytt.
Der stormarna ilat, Hörs sången melodisk och ljuf, Der drifvan har hvilat, Bor glädjen och skönheten nu.

Blott kärleken fäster En flyktig från skyarnas rand, Och himmelens gäster Besöka blott leende land.

Mitt hjerta skall blomma, Min känsla skall ljummas på nytt, Kanhända de komma De vingade englar, som
flytt.IDYLL och EPIGRAM.de fångna.

På den röda elfvens botten Fiskade en gosse perlor, Fann en perla blå som himlen, Och som himlens stjerna
rundad. Men en flicka låg i perlan, Och hon bad en bön och sade: "Offra upp din perla, gosse, Bryt mitt fångsel,
låt mig fara, Och en tacksam blick i stället Vill jag för min frihet skänka."

"Nej, vid Gud, min goda flicka, Perlan är för mycket dyrbar; Bär blott stilla du din boja, Mången bar en vida
värre." Flickan bräckte sakta skalet, Morgonrodnan lik i fågning Sköt hon upp vid gossens sida; Gyllne lockar
skylde pannan, Rosens hy på kinden glödde. — 96 —

Sttun, i hennes skönhet fången, Stod i trenne timmar gossen; När den tredje timman slagit, Bad han tyst en bön
och sade: "Offra upp din skönhet, flicka, Bryt mitt fångsel, låt mig fara, Och en tacksam tår i stället Vill jag för
min frihet skänka."

"Nej, vid Gud, du goda gosse, Perlan är för mycket dyrbar. Bär blott stilla du din boja, Mången bar en vida
värre."den tidiga sorgen.

Rosen bröt dn för din glada syster,

Valinon höll dn själf.

Rosen, flicka, tyder lif och kärlek,

Valraon köld och död.

Anar du ej hjertats fröjder, — eller,

Eleka engel, säg,

Äger du vid femton år ett Öde

Att beteckna ren?flickans årstider.

Flickan gick en vintermorgon I den rimbeströdda lunden, Såg en vissnad ros och talte : Sörj ej, sörj ej, arma
blomma', Att din sköna tid förflutit! Du har lefvat, du har njutit, Du har ägt din vår och glädje, Innan vinterns
köld dig nådde. Värre öde har mitt hjerta, Har på en gång vår och vinter, Gossens öga är dess vårdag, Och min
moders är dess vinter.likhet.

Hur många vågor bo på fjärden, Hur många tankar i mitt hjerta ? De tyckas fly — och dröja qvar dock, De tyckas
dö •— och födas åter, Så skilda, och ändå så lika, Så många, och ändå de samma! — Ur samma sjö, af samma
vindar De höjas alla,

Ur samma bröst de höjas alla Af samma kärlek.FÅGELN.

Öppet är min flickas fenster, Vore jag en okäntl fågel, In till henne straxt jag flöge. Mig i bur hon skulle sätta,
Fylla glaset der med vatten, Fylla lådan der ined hampfrö. Men jag ville säga henne : Flicka, bort med frö och

vatten! Vet, din lilla muntra fågel Dricker endast ömma tårar, Lefver blott af smek och kyssar.ven första kyssen.

På silfvermolnets kant satt aftonstjernen, Från lundens skymning frågte lienne tärnan: Säg, aftonstjerna, hvad i himlen tänkes, När första kyssen åt en älskling skänkes? Och himlens blyga dotter hördes svara: På jorden blickar ljusets englaskara, Och ser sin egen sällhet speglad åter; Blott döden vänder Ögat bort och gråter.flyg ej un nan.

Vill dn veta, skälmska flicka, Hur om hösten Vakor fångas? Jag skall vara fågelfångarn, Du skall låtsa vara vaka. Märk hur fågelfångarn talar: "Flyg ej unnan, sköna Vaka, Sitt på klasen trygg och stilla, Snaran gör dig ingen skada, Snaran vill din hals blott smeka." Ha, din skalk, du lät dig fånga; Kyss mig nu, så skall du slippa.kyssens hopp.

Der jag satt i drömmar vid en källa, Hörde jag en kyss på mina läppar Sakta tala till en annan detta: "Se, hon kommer, se, den blyga flickan Kommer redan, inom några stunder Sitter jag på hennes rosenläppar: Och hon bär mig troget hela dagen, Näns ej smaka på ett enda smultron, Att ej blanda mig med smultron-saften, Näns ej dricka ur den klara källan, Att ej krossa mig mot glaset bräddar, Näns ej hviska ens ett ord om kärlek, Att ej flägt mig från rosenläppen."kärleken.

Bannande sin dotter talte modren: "Flicka, jag för kärleken dig varnat, Och jag finner att jag varnat fåfängt." Dottren sade: "var ej oblid, moder: Stängde jag mig in, att undfly honom, Flög han med hvart solgrand in i rummet; Gick jag åter ut och rymde unnan, Hörde jag hans suck i hvarje vindfläkt; Slöt jag både ögon till och öron, Sprang han skälmsk uti mitt eget hjerta."skilnaden.

Hur jag satt, med pannan sänkt mot armen, Såg en munter sparf från fensterkarmen; Pickade på rutan lätt, och sad': "Gosse, hyarfor sörja der, var glad! Med ett frö, som våren röjt på vallen, Med en droppe regn, ur drifvan fallen, Och en ton af kärlek från min brud Är jag rik och nöjd och säll, som Gud!" Arma sparf! men har jag vingar, svara, Att, som du, från jord till himmel fara ? Har, som du, jag för min kärlek ljud, Och af allt det värsta — har jag brud?drömmen.

Tröttad lade jag mig ned på bädden, Att i sömnen glömma sorg och saknad; Men en dröm sig smög till hufvudgården, Hviskande uti mitt öra detta: "Vakna, hon är här den sköna flickan; Blicka opp, att hennes kyss emotta!"

Och jag slår med glädje opp mitt öga; Hvar är drömmen? som èn rök försvunnen; Hvar är flickan? bortom land och sjöar; Hvar är kyssen? ack, blott i min längtan.den försmådda.

Ax vid ax på åkern vagga, Korn vid korn i axen gömmas, Så hvart flyktigt ord, du fällde, Växer i mitt trogna hjerta. Grymma, otacksamma gosse, Odlarn går att berga tegen, Men du sår blott du, och skörden Lemnar du åt himlens fåglar, Lemnar du åt snö och vindar.blomsterhandlaren.

Fyraårig satt vid stranden, Med sin äldsta syster, gossen, Skar af flarn ett skepp med segel, Lastade med blommor skeppet, Värfde mjrör till besättning, Och till myrkaptenen sade: "Segla nu, du käcka sjöman, Segla nu och kom tillbaka; Sälj min last på andra stranden, Än för guld och än för perlor, Än för andra granna lekverk."

System strök hans ljusa lockar, Drog en suck och talte detta: "Fyraårig nu du säljer Strandens menlöst täcka blommor; En gång tjugufyraårig, Tör du sälja trogna hjertan An for guld och än för perlor. Än för andra granna lekverk."sorg och glädje,

Sorg och glädje båda Bodde i mitt hjerta, Sorg i ena kammarn, Glädje i den andra. Oförsonligt skilda, Rådde än den ena, Än den andra, ensam. Sen den enda kom dit Lär hon Öppnat dörren Och förenat båda; Ty min sorg är sällhet, Och min glädje vemod.f jär il post en.

I det öppna lusthusfenstret Satt en sommarmorgon flickan; Men från blommorna i nejden Kom en guldbevingad fjärlil, Ocli på flickans lock sig satte. Genast slöt hon fenstret, fasttog Och försökte tämja fjärliln: "Flyg ej bort du sköna fånge, Gläds åt kyssen, njut af smeket Och blif stilla kvar på handen." Fåfängt! hvarje gång han släpptes Flög han fladdrande på rutan. Äntligt, rörd af fjärlilns oro, Öppnade den sköna fenstret: "Flyg då, otacksamma, flyg då Med ett bud till dina likar: Bjud dem ej så gerna komma, Då de aldrig dröja gerna."gr v ml a icke flickans

sjal.

Flickan satt vid bäckens strand, Tvådde sina fötter der; Sjöng en fogel ofvanför: "Flicka, grumla bäcken ej, Himlen syns ej mer i den!" Flickan slog sitt öga opp, Talade med tårad blick: "Sörj ej öfver bäcken, du, Bäckens klarnar snart igen. När du såg mig stå en gång Vid en ynglings sida här, Du till honom tala bordt: Grumla icke Flickans själ; Aldrig skall den klarna sen, Aldrig spegla himlen mer."sommarnatten.

På den lugna skogs-sjöns vatten Satt jag hela sommarnatten, Och för böljans tropp, ur båten, Slängde tanklös ut försåten. Men en talltrast sjöng på stranden, Att han kunnat mista anden; Tills jag half förtörnad sade, Bättre om din näbb du lade Under vingen, och till dagen Sparde tonerna och slagen. Men den djerfve hördes svara: Gosse, låt ditt metspö vara. Såg du opp kring land och vatten, Kanske sjöng du sjelf om natten. Och jag lyfte opp mitt Öga, Ljus var jorden, ljust det höga, Och från himlen, stranden, vågen Kom min flicka mig i hågen. Och, som fågeln spått i lunden, Sjöng jag denna sång på stunden.FRIDEN.

Ofta säger mig min moder: "Barn, du äger två klenoder, Gömm dem för den onda tiden,

r 7

Vårda oskulden och friden." Moder, friden är försvunnen; Skall den blifva återfunnen, Bjud ej, att jag honom glömmmer, Som den tagit, som den gömmer; Blott med honom, som hans maka, Kan jag få min frid tillbaka.

117den förändrade.

Fordom fick jag bannor hela dagen; Än satt spensen vårdslöst , än satt kragen, Än var håret fästadt opp mot regeln, Aldrig hölls jag länge nog vid spegeln. Nu har allt förbytt sig! "Säg, hur är dig, Flicka, då du aldrig vill bli färdig? Hur du städar dig! det är förskräckligt! Har du än ej speglat dig tillräckligt?" Är mitt arma sinne då förtrollat, Hvem kan väl en sådan växling vållat? Ingen, svarar tyst mitt hjerta, ingen, Om ej ynglingen, kanske, och ringen.den långa dagen.

Förr, när min vän var här, Var mig en vårdag kort; Nu, då han borta är, Är mig en höstdag lång. "Ack, hvad den dagen flyr!" Säg de andra nu. Jag: "hvad den långsam är! O, att den ville fly! Kommer ej qvällen snart, Kommer ej nattens ro ?"BEHAGEN.

Jag blickar på tärnornas skara, Jag spanar och spanar beständigt; Den skönaste ville jag välja, Och svigtar dock ständigt i valet. Den ena har klarare ögon, Den andra har friskare kinder, Den tredje har fullare läppar, Den fjerde har varmare hjerta. — Så finns ej en enda, som saknar Ett något, som fångslar mitt sinne Jag kan ej en enda förskjuta; O, finge jag kyssa dem alla!amor

tij han sårade mitt hjerta, Ej, som döda böcker lara, Smög han fram med pil och båge. All hans list var blott hans oskald, Skönhet var hans enda vapen. "Söta gosse, vill du komma, Är mitt hjerta varmt och öppet." Och han lydde strax — och sedan Lika mon, som han att dröja, Är jag sjelf att äg a honom.den ljtjböjde.

Der jag band på åkern gyllne kärfvar, Stod den unge Adolf vid min sida, Skäran höll han i sin hand, på renen Låg emot en stubbe stödd hans bössa. Men i träsket, nedanför beläget, Skrek i vassen, nära stranden, Artan.

Strax till bössan sprang den kække gossen; Men jag fattade hans arm och sade: "Låt den stackars Artan vara, Adolph! Låt, for min skull den få vara ostörd." Genast ställde han sin bössa unnan Och tog gladt som nyss till nkäran åter.

Men jag tänker ofta i mitt sinne: Underlig är dock den vackra Adolph, För ett vänligt ord från mina läppar Lemnar han hvad mest hans hjerta fröjdad,— 119 —

För en hjertlig blick af mina ögon Gör han gerna hvad han skytt tillförne, För en vänlig kyss, ett hjertligt famntag Tror jag, att han kunde gå i eldentden enda stunden

Allena var jag, Han kom allena, Förbi min bana Hans bana ledde, Han dröjde icke, Men tänkte dröja, Han talte icke, Men ögat talte. — Du obekante, Du välbekante! En dag försvinner, Ett år förflyter, Det ena minnet Det andra jagar; Den korta stunden Blef hos mig evigt, Den bittra stunden, Den ljufva stunden.tornet.

I orne, du min syskonplanta, Svept i vinterns is, försmås du, Höljd af taggar, hatas du. Men jag tänker: kommer våren, Slår du ut i blad och rosor, Och en växt lins ej på jorden, Ljuf och älskad, såsom du,

i

O hur mången törnestängel Står ej naken i naturen, Som behöfde kärlek blott, Blott en solblick af ett hjerta, För att kläda sig i rosor Och hvart väsendes glädje bli tre och tre.

I rån det höga tornet sågo Trenne flickor ut mot hafvet, Trenne segel syntes nalkas, Och den äldsta systemen talar: "Systrar, sen vår faders fartyg, Kommande från fjärran länder! Trenne systrar här vi äro, Tre kaptener styra skeppen; Den som först i hamnen hinner, Han skall få min krans af rosor, Om han är med den belåten." Och den andra systemen talar: "Den, som styr dernäst i hamnen, Vill min blombukett jag skänka, Om lian är med den belåten." Och den tredje systemen talar: "Den som kommer sist i hamnen, Han skall få mitt glada famntag, Om lian är den vackra August."norden.

Ijöfven de falla, Sjöarna frysa. — Flyttande svanor Seglen, o seglen Sorgsna till södern, Söken dess nödspis, Längtande åter, Plöjen dess sjöar, Saknande våra. Då skall ett öga Se er från palmens Skugga, och tala: Tynande Svanor, Hvilken förtrollning Hvilar på norden? Den som från södern Längtar, hans längtan Söker en himmel.ven sällsynta fågeln.

JM är om qvällen han i stugan inkom, Bannade sin son den gamla modren: "Son, du går hvar dag till dina snaror, Och hvar dag du kommer tomliändt åter: Vårdslös är du eller oförståndig, Efter andra få, och du blir utan."

Henne svarade den yra gossen: "Hvad om än ej lyckan är den samma, Då vi ej för samma fåglar gillra. Bortom mon der, vid det lilla torpet, Vistas, gamla mor, en sällsynt fågel; Under hösten har på den jag lurat, Under vintern har jag nu den fångat, Men till våren vill jag föra hem den. Underlig är fågeln der; den äger Icke vingar, men en famn i stället, Icke dun, men silkeslena lockar, Icke näbb, men tvänne runda läppar.till dv byta ödti?

'Vuxen upp på stranderi Af en bäck¹, soin svallar, Sköljd af hvarje hvirfvel, Hvilket lif af oro Lefver du, o blomma!"

Blomman hördes svara? "Om mig strömmen skonar, Om mig strömmen härjar, Är dock all min oro Blott en flyktig sommars. Vill du byta öde, Flicka, sköljd af strömmen I en ynglings hjerta?"hennes budskap.

Kom da sorgsna nordan; Hvarje gång du kommer, Bär du bud från lienne. Kommer du i fläkten, Bär du hennes suckar; Kommer du i ilen, Bär du hennes klagan; Kommer du i stormen, Bär du hennes verop: "Ve mig, edsförgätna, Ve mig, ensainblefna! Ur den gamles armar, Från hans kalla kyssar, O, hvem för mig åter Till min varma yngling, Till min första kärlek!"sippan

öippa, vårens första blomma, Om jag bröt dig, om jag gaf dig At den älskade, den kalla! Bröt jag dig, jag skulle ge dig, Gaf jag dig, jag skulle säga: "Nära drifvans kant, o flicka, Växte vårens första blomma, Som vid isen af ditt hjerta Blommar opp min trogna kärlek, Bäfvande för vinterkylan, Men ej qväfd af den, ej 6kördad.mötet.

flickan satt en sommarafon, Speglande sig sjelf i källan: "Gode Gud, hvad jag är vacker! Men hvad batar mig min fågring, Då den yngling, som jag älskar, Icke ser mig, icke hör mig? Ros, som blommar vid min sida, Tag du mina läppars rodnad! Purpurstänkta moln i luften, Tag du mina kinders purpur! Bleka stjerna ofvan molnet, Tag du mina Ögons klarhet! Sist, o graf, tag hvad som lemnas."

Detta har den skälmska gossen Lyssnat till i närmsta buske, Och han springer fram till henne, Just den sökte, just den fundne. Men han kysste hennes läppar: "Nu tog rosen läppens rodnad!"— 129 —

Och han smög sin kind till hennes: "Nu tog molnet kindens purpur!" Och lian såg i hennes öga: "Nu tog stjernan ögats klarhet!" Och han slog sin famn kring henne: "Nu tog grafven hvad som lemnats; Ty, o flicka, det är grafven, Hvarur ingen mera slipper."

10löjet.

Löjet var utan hem, Irrade modfäldt kring, Kom till den höges mund: "Får jag min boning här?" "Stoltheten bor

här ren!"

Löjet var utan hem, Irrade modfäldt kring, Kom till den lärdes mund : "Får jag min boning här?" "Allvaret bor här ren!"

Löjet var utan hem, Irrade modfäldt kring, Kom till min flickas mund: "Får jag min boning här ?" "Kärleken bor här ren, Kyssen är kommen nyss, Dig har man saknat blott." ÖFVERSÄTTNINGAR, KLAGOSÅNG öfver Hassan Agas ädla Maka.

(En Servisk FolksSne.)

Säg hvad hvitt syns der i djupa skogen? Ser man snö der, eller ser man svanor? Vore snö der, hade den väl smultit, Vore svanor, hade ren de flugit. Icke sno, och icke heller svanor; Nej, blott Hassan Agas tält der glänsa; Sjelf i ett af dem han ligger sårad.

Han besökes af sin mor och syster; Blygsamt dröjer hans gemål att komma.

När hans sår omsider börjat läkas, Lät han säga till sin trogna maka: "Vänta mig ej mera i palatset, I palatset och ibland de mina."— 134 —

När hans maka hört de hårda orden, Stod den trogna krossad under smärtan, Hörde hästar stampa invid porten, Trodde Hassan, hennes makej, komma, Och till tornet sprang, att ned sig störta. Henne följa tvenne hulda döttrar, Ropa ängsligt badande i tårar: "Ej det är vår fader Hassans hästar, Blott din broder Pintorovitsh kommit.

Hassans maka vänder då tillbaka, Slår med klagan kring sin broder famnen: "Se, o broder, här din systers nesa! Jag, en mor till dessa fem, förskjutes."

Brödren svarar intet, ur sin ficka Drar han skiljobrefvet, redan färdigt, I en duk af högrödt siden veckladt: "Hon må fara till sin moders boning, Ledig, att sig skänka åt en annan." Modren, då hon såg det bittra brefvet, 1 Kysste sina båda söners pannor, Kysste sina båda döttrars kinder;— 135 —

Ack, men från sitt späda barn i vaggan Kan hon sig i smärtans stund ej slita. Brödren rycker henne bort, den hårde, Sätter henne på den käcka hästen Och far bort med den försagda qvinnan, Rakt till deras faders höga boning.

Kort var tiden, än ej åtta dagar, Ganska kort, förrn ren den hulda qvinnan, Ren den hulda, under Enke-sorgen, Blef begärd af flere stora herrar; Och den största Yar Imoskis Cadi. Och hon bad i tårar till sin broder: "Ack, jag ber dig vid ditt lif, min broder, Gif mig ingen annan mer till maka, Att mitt hjerta ej må krossas sedan Af de dyra, arma barnens anblick."

Brödren, ej bevekt af hennes böner, Fäster henne vid Imoskis Cadi. Men hon beder honom oupphörligt: "Skicka helst en liten lapp, o broder, Med de orden till Imoskis Cadi:— 136 —

Vänligt helsar dig den unga Enkan, Låter ödmjukt be dig härigenom, Att, om Sväter en gång hit dig följa, Du må hemta mig en rymlig slöja, Att vid Hassans hus jag mig må hölja, Och ej skåda mina arma barn der."

Knappt fick Cadi detta bref om händer, När han samlar alla sina Svater, Och bereder sig till färd till bruden, Och tar med sig den begärda slöjan.

Lyckligt hunno de Furstinnans boning, Lyckligt följde hon dem ut från denna; Men när Hassans hus de nådde, sågo Barnen uppifrån sin mor och ropte: "Kom, ack kom till dina barn tillbaka, Ät med oss ditt bröd i egna salar."

Hassans maka hörde sorgsen detta, Vände sig till Svaternas förnämste: "Låt, o broder, Svater här och hästar— 137 —

Stanna litet viel den kära porten, Medan mina små en skänk jag bringar,"

Och de höllo vid den kära porten, Och hon gaf de arma barnen skänker, Guldbesydda skor åt sina gossar,

Sina flickor långa, rika drägter, «

At sitt spenbarn i förlåtna vaggan Gaf hon för en framtids dar en tröja.

Gömd såg fadren, Hassan Aga, detta, Ropte sorgligt till de dyra barnen: "Dyra, arma barn, till mig er vänden, Ty er moders barm är jernhård vorden, Är förspärrad nu och kan ej röras.

När som Hassans maka hörde detta, Föll förbleknad hon på stället neder; Lifvet flög ur det beklämda hjertat, När af egna barn hon såg sig undflys.radoslavs.

(En Servi. Folksång.)

Knappt ännu på himlen morgonrodnan, Knappt på himlen morgonstjernen lyste, När för Konung Radoslaus, i sömnen, Sjöng en svala. Så för honom sjöng hon: Upp, o Konung, oblidt var ditt öde, Då du liär dig lade lied att sofva! Och du slumrar trygg till morgonväkten? Se, från dig har Lika ren gjort affall, Jemte Korbau och det flacka Kotar, Från Cettines stränder allt till hafvet.

Knappt förnummit hade Radoslaus Denna stämman, när sin son han ropte: "Upp, min käre son, och låt oss båda Snabbt från alla sidor samla härar; Se, från oss har Lika ren gjort affall, Jemte Korbau och det flacka Kotar, Från Cettines stränder allt till hafvet."— 139 —

Knappt förnummit hade Ciaslaus Denna fadrens maning, när han skyndsamt Samlar stora härar, hurtigt fotfolk, Och Dalmatiens snabba ryttskaror.

Men ett ädelt råd gaf fadren honom: "Ciaslaus medtag härens kärna, Och gå modigt mot Croatiens söner. Är dig himmelen och lyckan gynsam, Så att Banen Seliinir blir slagen, Bränn då inga städer, inga byar, Och försälj ej dina fångna slafvar! Tämj allenast Korbau du och Lika, Detta land, din ädla moders hemland; Jag vill draga mot det flacka Kotar, Från Cettines stränder allt till hafvet, Vill det kufva blott, och ej föröda."

Så de båda konungliga hjeltar Skiljas åt, och deras båda härar Tåga muntra af, med sång i täflan, Skämta gladt och dricka under ridten.— 140 —

Länge var det ej, förrn Banens krigshär, Selimirs, liksom en vind förspiddes; Men, med glömska af sin fars förmaning, Nederbrände Ciaslaus städer, Tog med plundring rika slott, lät grufligt Stor och liten öfver klingan springa, Och som skänker delte åt sin krigshär Fångna slafvar.

Konung Radoslaus Snart och villigt fatt det flacka Kotar Under spiran åter! men, o öde! Nu mot honom resa sig hans härar, Derför att ej han, som Ciaslaus, Gett dem lof att rika slott föröda, Öda altaren och kyrkor, icke Gett dem lof att skända Kotars döttrar, Och de arma slafvarna försälja. Vrede taga de från honom kronan Och till konung Ciaslaus välja. Och han är knappt konung, när han hastigt Lät från solens uppgång till dess nedgång, Från dess nedgång till dess uppgång, ropa: "Den, som hemtar mig min fader fången, Eller mig hans gråa hufvud hemtar, Skall den andra vara i mitt rike."— 141 —

Milutin, en slaf, liar knappt förnmmit Dessa ord, när han tolf kämpar samlar, Och kring Kotars flacka nejder söker Konung Radoslaus, ntt honom fången, Eller ock hans gråa hufvud hemta.

Men en ädel klippgudinna höjer, Bebi höjer, från den höga toppen, Så sin stämman: "akta, Radoslaus, Oblidt är det öde, som dig hitfört; Nära stå tolf knektar att dig fånga, Slafven Milutin för dem i spetsen. Gamle fader, ack, ett oblidt öde Hvälfde stunden, då din son du födde, Som ditt gråa hufvud eftertraktar."

Full af smärta lyssnar Radoslaus Till beskyddarinnans ord, och flyktar Strax från slätten, flyktar bort mot hafvet, Att sig rädda bland dess blåa vågor. Och han störtar sig i böljans sköte, Hinner ändtligt till en kulen kljppa, Klättrar upp, och himmel! utan fasa,— 142 —

Hvem förmått den gamles straffdom höra, Midt i hafvet, på den kulna klippan:

"Ciaslaus, o min son, min älskling, Som så länge jag af himlen tiggde, Och som, ändtligt mig af himlen unnad, Grymt din faders hufvud eftertraktar, O, vik från mig, o vik fjerran från mig! Du, min son, min innerligen käre! Gå, att hafvets djup dig sluka måtte, Som det mig i detta nu skall sluka Från den kulna klippan. Mörkne, mörkne Öfver dig den ljusa solen. Öppne Himlen sig med vredens blix och dunder, Och förbittrad gifve jorden åter Dina

gömda ben. En son, en sonson Efterlemne alldrig du. Må lyckan Svika dig i krigets kamp, din maka Snart bli nödgad, att en sorgdrägt bära, Och din svärfar ensam efterlefva. Må Dalmatien sin röda drufva Och sitt hvita korn dig alldrig gifva, Dig, gudlöse son, som kan din gamle Faders, Radoslaus', död begära."— 143 —

Medan så ännu den q valde klagar, Och med tårar tvårför den kulna klippan, Kom ett litet skepp med fulla segel, Fördt af Latiens ädla söner. Tårad Ropar dem den gamle an och ber dem, Ber vid himlen, månens ljus och solens, Taga honom opp om bord och bringa Fram till Latiens strand. Och Latiens söner Buro i sin barm ett ädelt hjerta, Ädelt hjerta och för himlen fruktan. Upp de togo kungen på sitt fartyg, Bragte honom till sitt land. Den gamle Radoslaus for till Rom, och upptogs Vänligt der och hade, gift ånyo, Sen en son, som Petrimir sig nämnde, Och, med ädelt Romerskt blod förenad, Födde Pauliinir, Slavoniens konung. flickans klagan.

(En Finsk Runa. ')

Aldrig gå de ur mitt sinne, Ur mitt minne plånas aldrig Dessa hulda, Ljufva dagar, Då jag sjöng, ett barn till ålder, Qvittrade, som liten flicka, Med den muntra fågelns glädje, Lärkans glädje, som med vingen, Nära molnens barm i höjden, Fri och lätt och sorglös leker.

Hjertat fritt ifrån bekymmer, Flög jag förr som vinden flyger,

*) Bland de talrika sånger, som utgöra Finska poesiens stolthet och ära, torde väl denna runa med allt skäl kunna furas. Jag har vid öfverflyttandet af detta herrliga stycke till Svenskan, sett samma käuslor, som den, hvilken säker upptaga och om-plantera en blommande växt ur en jordman i en annan. I hvarje stund har jag fruktat att skada de vaka rätterna, att jag så må säga, och de sköna hladen, och misströstar om att hafva kunnat freda dem från alltför fursturande spår af min hand.— 145 —

Fördes som en gnista föres, For, som löfvet far i lunden, Såsom fjäril öfver lindan, Drack mig mätt med Ljufva safter Från den gyllne blommans kalkar, Som af silfver öfverstänktes.

Främmande för alla sorger, Satt jag, glädjens bild på fältet, Satt med lionings-håg på tufvan, Satt, en blomma lik, på lindan, Lekande, förtroligt sluten Till den muntra syskonringen, Sakta smekt af vådrets ande, När han kom med blomsterdofter Från det honingsrika landet.

Hvilans afbild sen på bädden, Sof jag, lik en liten fågel, Och det blida lugnet redde Vid min sida sig ett läger, Störde ej min sömn med hotet, Om en nytänd dags bekymmer,

10— 146 —

Om de sorger, hvilka plåga Nu mitt sakta tärda hjerta.

Hvarken vet jag eller kan jag Rätt och tydligt uppenbara, Hvad som rann uti mitt sinne, Hvad som drabbade mitt hufvud, Denna underliga tanke, Som uti mitt hjerta tändes, Som förut ej känd mig nådde, Efter det min moder sagt mig, Sen hon sagt: min lilla dotter, Snart du redan femton vårar Lemnat efter dig i spåren. — Jemte mina bröst, som stego, Steg en okänd eld i hjertat, Jemte mina bröst, som svällde, Svällde oron under duken, I den ovant höjda barmen.

Ledsamt är det nu i stugan, Tungt är sinnet nu på fältet, Lugn finns icke mer i lunden, Trefnad icke mer i skuggan, Under trädens mörka grenar.— 147 —

Oron tvingar mig till vilan, Oron stör mig under sömnen. Oron väcker mig till ljuset, Till den nya dagens möte. Nu det brinner i mitt hjerta, I den skymda gömman brinner Hoppets eld, den oförstådda, Den besynnerliga elden, Hvilken jag ej vet att släcka, Icke hjerta har att qväfva. — Dit de ila skyndsamt alla, Alla ord ifrån min tunga, När jag ej af någon höres, Dit min hjernas alla tankar, Dit mitt hjertas lugn och hvila, Dit till hoppets dunkla vägar, Aningarnas trånga vägar, Sorgfulla för mitt hjerta, Glädjefulla för mitt hjerta. Af de Önskingar jag hyser, Är blott en beständigt vigtig, ' Bland behöfver, dem jag känner, Känner hjertat ett allena; Sorgfullt det är för hjertat, Glädjefullt det är för hjertat. den trogna flickan.

(.Scottländsk Visa.)

Falskt

eller rätt, man säger lätt: "En qvinnas tro är fal; Hon snart bedrar, och lemnar qvar At kärlek endast qval." Det säges så. Nu lyssnen på Hvad om en flicka här, Som ej för lek sin trohet svek, Till att förtäljas är.

Till hennes tjäll, en mulen qväll,

Dess älskling smog på tå.

"Låt dörren opp, låt skyndsamt opp,

Förr'n någon vakna må."

Och dörr'n gick opp, gick skyndsamt opp.

"Jag snart ifrån dig drar,

Till döden fälld, af dom och väld,

Jag nu blott afsked tar.— 149 —

Jag miste hän, bland skogena trän Kan jag en fristad få." "O nej, o nej, allena ej, Men jag vill med dig gå. Hvad är all fröjd, i lifvet röjd! Som bubblan den förgått. O älskling nej, allena ej, Oss skiljer döden blott."

"Nej, stanna qvar, der förr du var,

Du kan ej följa mig!

Hur skall det bli, att lefva i

En öde skog för dig?

Bland snår och ris, bland frost och is,

Bland hunger, qval och strid;

Nej, hulda nej, du följer ej,

Blif qvar och lef i frid."

"Nej, gode nej, gå ensam ej, Jag dig med tårar ber. Förlåten, o, hvar får jag ro, Hvad är mig lifvet mer?— 150 —

Bland snår och ris, bland frost och is, Bland hunger, qval och strid, Här vid ditt bröst, jag har min tröst, Min värma och min frid."

"Ack, hulda nej, du får det ej,

Blif här, ej mera min!

Hvar sorg så vild, gör tiden mild;

Han mildrar äfven din.

Hvad skall vår stad, dess tungor hvad

Ej hvässa skarpt, som svärd,'

Att hugga ned ditt rykte med,

Sen man försport din färd?"

"Nej, gode nej, säg sådant ej;

Mig tröstar ingen tid;

Med hvarje dag, blott mera svag,

Skall jag bestå min strid.

Hvad rör vår stad, dess tungor hvad

Min smälek eller dygd?

Kom, gode hän, till skogens trän,

Om der vi finna skygd."— 151 —

"Se skogen, den är hemsk, min vän,

Och farlig likaså,

Ser du min hand, på bågens band,

Skall du ej bäfva då?

Och gripes jag, fast vek och svag,

Min lott du dela får.

På år af nöd, blir slutet död;

Nej dröj, jag ensam går!"

"Nej, gode nej! Ger kärlek ej

I farans stund oss mod?

Af qvinna kan den göra man,

Af svaghet hjeltemod.

Ser jag din hand, på bågens band,

Skall jag ditt öga bli,

Och så mot nöd, och så mot död,

Förente kämpa vi."

"Se skogens famn är blott en hamn För vilddjur och för brott, På ditt gejmak blir molnet tak, Och skyl ge lofven blott.— 152 —

Din kammar der en håla är, Din bädd blir sno och is, Till vin du får en vattentår, Och hunger blott till spis."

"Nej skogens famn skall bli en Iamn

För friheten och dig;

I ditt förvar mitt tak jag har,

Och hydda är du mig.

Din starka hand skall lägga band

På röfvare och djur,

Och hvad vi mer behöfva, ger

En kärleksrik natur."

"O nej, o nej, du får det ej!

Din kind skall blekna der,

Din lätta dräkt mot storm ocli fläkt

Ej något värn beskär.

Ej moders röst, ej systrars tröst

Skall finna dina spår. —

En qvinnas barm blir kall, som varm;

Farväl! jag ensam går."— 153 —

"Farväl min mor! din dotter för

Med den hon trohet svor.

Farväl! ej mer, o systrar, er

I hemmets sal jag ser. —

Se dagens sken! det ljusnar ren:

Upp, älskling, låt oss fly;

Hvad rör mig värld, hvad mod och flärd,

Hvad rör mig kind och hy!"

"Välan, så stå hur fast du må; Men hör ett ord ännu: I skogen der, en flicka är, Som bättre är än du. Den gamlas lag föraktar jag, Den nya är mig kär. Jag söker frid, ej qvinnostrid, Du kan ej vara der."

"Låt vara så, en flicka må I gröna skogen bo: Ock henne vill jag höra till, Med ömhet och med tro,— 154 —

Vill älska dig, och öfva mig I tålmod och fog, Och tjena den du tar till vän, Om hundra du tog."

"Mitt enda väl, du trogna själ! Hvem finner fläck hos dig? Ej såg jag en, som du så ren, Så kär var ingen mig. Var lugn och glad; hvad nyss jag sad', Var blott en dikt, ej mer; Ett Grefligt namn, en skuldfri famn, Jag åt din kärlek ger."

Hvem helst du är, den du har kär, Är som en drottning spord. Hvad är så halt, så lätt, så falt, Som falska männens ord. Din tro består. I känslans vår Min kärlek nu du har, Och samma vän i hösten än Skall du i mig lia kvar."chevy jagten.

(Efter Horders Tyska bearbetn, af det Engelska OrigJ

Lord Percy från Northumberland En ed han svurit har: På Chiviaths berg att jaga I trenne runda dar, Till trötts för Riddar Douglas, Och hvem med honom var.

"De bästa hjortar på Chiviath Skall jag fälla och föra bort." Vid Gud ! sad' Riddar Douglas, Hans väg skall blifva kort.

Och Percy ifrån Bambrow kom Med en skara, stolt att se; Vål femtonhundrade skyttar. Från landamären tre.— 156 —

Med Måndags morgon börjar han På Chiviaths berg sin jagt. Hvert spenbarn känner den med Borg, Det blef en blodig jagt.

Och kopplen drefvo skogen kring, Och villebrådet sprang, Och skyttar hukade sig ned, Vid breda bågars klang.

Och hjortar ströko genom skog, Nu der, nu åter här, Och hundar sökte i ris och snår, Att finna rofvet der.

Med Måndags morgon Percys män På Chiviaths berg sig ställt. En timme efter middag ren De hundra hjortar fäلت.

De blåste död kring fältet nu, Och drogo djuren hop. Till nederlaget Percy kom, Och såg de slagnas hop.— 157 —

Han sade: "Douglas låfte så, Att tala med mig i dag; Dock att han ej komma skulle, Vid Gud, det visste väl jag."

En Sqvire ifrån Nothumberland Han ser till slut dock der: Fram tågar Riddar Douglas, Med honom en väldig här,

Med hillebårder, spjut och svärd , Att skådas vidt och bredt, k Ej bättre män till bröst och arm Har Christenheten sett.

Två tusen spjutbeväpnade Af obefläckad frejd, Långs Tvide burna alla I Tiwedalens nejd.

"Låt af från djuren," Percy sad', "En hvar sin båge tag; Ej mer han haft den nödig Allt från sin födslodag."— 158 —

Till liäst den starke Douglas drog, Framför sin krigshär han; Hans rustning blänkte såsom glöd, Ej fanns hans öfverman.

"Säg," sade han, "hvad folk är ni! Och hvem är den er för? Hvem gaf er lof att jaga I park, som mig tillhör?"

Den första man, som gaf ett svar, Lörd Percy sjelf var den: "Hvad folk? det säga icke vi, Ej heller hvilkens män; Men vi jaga här i parken Vill du det hindra än.

De bästa hjortar i Chiviath Vi skjutit och föra bort." "Vid Gud," sad' Riddar Douglas "Er väg skall blifva kort."

Den ädle Douglas talade Till Percy åter så:— 159 —

i

"Att döda män förutan skuld Det vore synd ändå;

t

Men Percy du är Lörd af land, Och jag af stånd, som du, Vi låta folket stå bredvid Och slåss vi båda nu?"

"Väl, straffe Gud," så Percy sad', "Hvem som det neka vill. Det skall du, käcke Douglas, Min själ, ej vittna till.

I England, Skottland, Frankerik, Har ingen qvinna födt Den, jag med Gud och lycka Ej gladt i striden mött."

En Sqvire från Northumberland, Withrington, trädde fram: "Skall slikt i England täljas för Kung Henric, till vår skam?— 160 —

I ären rike Lorder två, En fattig Sqvire är jag, Och skulle se de ädle slåss Och icke dela slag? Nej, tryta mig ej vapen blott, Ej tryter hjertelag."

En dag, en dag, en fasans dag, En blodig dag blef den. Min första sång är slutad. Snart Jag sjunger mera än.chevy jagten. II.

Nu Englands söner bågen spännt,

Med hjerta och med mod. Den första svärm, de sköto af, Gjöt fjorton Skottars blod.

Gref Douglas sjelf för Skottarne I spetsen tappert stred; Vid Gud, det vistes öfverallt, Der han sår och jämmer spred.

Gref Douglas, som en båld Genial, Tredelte nu sin här. Från trenne sidor bröt den in, Med väldiga gevär.

Och många djupa sår det gafs Ät våra skyttars hop,

11— 162 —

Och mången ädel hjelte föll, Visst ej med glädjerop.

Hvar Engelsman lät bågen bli, Och drog sitt svärd allt ren; En fasans syn det var, att se På hjälmarna dess sken.

Ej pansar hårdt, ej präktig hjälm Mot våra glafvar höll; Och mången, som var käck och stor, Till de våras fötter föll.

Till slut med Douglas Percy kom Att pröfva svärdens bett. De höggo friskt med Maylands-stål, För begge blef det hett.

Som blix på blix de gäfvo slag, De båda män af mod, Tills blod ur deras hjälm sprang, Som om det regnat

blod.

"Håll upp, o Percy," Douglas sad', "Mitt fasta löfte hör:— 163 —

Till Konung James i Skottland Jag dig som Grefve för.

Din lösen skall du hafva fri, Så tag min lofven nu; Förty af alla, som jag slog, Den tappraste är du."

"Nej," sade Grefve Percy, "nej! Mitt första ord det var, Att jag för ingen viker, Som qvinna burit har."

Och se, då kom med fart en pil, Sänd af en väldig arm, Gref Douglas har den träffat I djupet af hans barm.

I lefver och i lunga in

Den skarpa pilen skar.

Ej många ord han talte sen

I sina lefnadsdar:

"Gå på, gå på, mitt tappra folk!

Med mig det varit har."— 164 —

Gref Percy, stödd emot sitt svärd, Såg Douglas blekna då, Han tog den dödes hand och sad': "Ve, att jag ser dig så.

Att rädda dig, jag delte gladt På trenne år mitt land; Ty bättre arm och hjerta har Ej hela nordens land."

Det såg en Skottländsk Riddare, Montgomri hette han: Han såg Gref Douglas falla, Och lade spjutet an.

Han jagar fram på en corsar, Emellan hundra skott, Han stannar ej, han dröjer ej, Han söker Percy blott.

Ilan mattar emot Percy Lörd En stöt, som drabbar svår. Hans säkra jern, hans starka spjut Igenom Percy går.—

165 —

På motsatt sida lansens udd, En aln i längd, man ser: Två män, som de, som föllo här

Har icke jorden mer. \$

En bågskytt från Northumberland Såg Percy falla blek, Han bar en båge i sin hand, Som honom aldrig svek.

En pil han tog, en aln i längd, Och hväste uddens stål, Ett skott han mot Montgomri skot, Visst ej på lek hans mål.

Den pil, han mot Montgomri sändt, I målet snart den stod. Dess svanepennor dränkte sig Allt i hans hjerteblod.

Ej fanns der en, som ville fly, En hvar blott strida kan. Med sönderhuggna svärd ännu De drabba mot hvarann.—

166 —

En timme före Vesper, bröt • På Chiviath striden ut; När klockan ljöd till aftonbön, Var fjerran än dess slut.

De räckte först hvarandra hand Vid månens dröjda sken, De hjälpte upp hvarann; men stå Förmådde få allen!

Till England kommo femti'två, Af femtonhundra, hem; Till Skottland, af tvåtusende, De kommo femti'fem.

De andra lågo döde der, Eller kunde ej stå opp. Hvert spenbarri känner än med sorg Det blodiga förlopp.

Död låg der, med Lörd Percy sjelf, Johan af Aggerston; Den snabbe Roger Hartley, Wilhelm den djerfve Heron.

— 167 —

Georg, den tappre Lovli, En Riddare af namn, Och Raff, den rike Rugbi, De lågo der famn vid famn.

Om Withrington det gör mig ondt; Han var så käck och djerf; När fötterna han mist, på knä .Han spridde än förderf.

Der låg med Grefve Douglas död, Hew af Montgoiri, Sir; Den tappre David Lewdal, Hans systerson låg der.

Med honom Carl af Murrey, Som ingen fotbredd vek, Hew Maxwel, ock en Lörd af land Med Douglas låg der

blek.

Vid gryningen man bar dem bort, På björk och hasselträn, Och mången enka kom med sorg, Och bar sin make
dän.— 168 —

O Tiwedäl, du klaga må! Northumberland ej le!

Två män, som de, som föllo har. Skall mer er gräns ej se.

Det kom ett bud till Edinburg, Der Skottlands Konung satt: "Din Grefve Douglas slagen är, Och död vid
Chiviath."

Af sorg han sina händer vred, Och ropte: "ve, o ve! En sådan man skall jag ej mer

i hela Skottland se."

Det kom ett bud till London ock, Der konung Henric satt: "Din Grefve Percy slagen är, Och död via Chiviath."

"Gud vare med hans själ i nåd!" Föll Konung Henric i, "Väl hundrade hans likar i landet äge vi.— 169 —

Men, Percy, lefver jag, så sannt, Skall du ock hämnad bli."

Och som vår ädle Konung svor, Och Kunga-edén bjöd, Så stridde han vid Humbledown, Att hämnas Percys död.

Der ädle Skottar tretti'sex, På samma dag en hvar, Vid Glendal, under vapenbrak, På fältet blefvo kvar.

Allt sådan var nu Chevy jagt, Ett sådant slut tog den. Vid Otterborn, hvar slaget stod, De gamle visa än den första
bekantskapen.

(LitJaiiisk Folksång.)

Djupt i natt ocli mörker, Djupt i tata skogen, Fjerran var min hulda flicka, Förrn jag henne kände.

Obekant med henne, Red jag en gång ditåt, Valde mig en plats i hörnet, Vid det hvita bordet.

Sorgsen i mitt hjerta, Snyftade och gret jag; Då — då såg den hulda flickan Sneglande uppå mig.

Och nu gick kring laget Skummande en kanna; Hui! det blef en annan lefnad. Nu, hvem gäller skålen?— 170 —

Dig nu gäller skålen,

Dig, du sköna flicka,

Skild så långt från mig tillförne,

Nu min älskarinna! den förrådade kärleken.

(Ny-Grekiskt Original.)

Hur om natten vi kysste hvarandra, Såg ingen, o flicka uppå. De stodo stjernor på himlen, Vi trodde stjernorna
då.

En stjerna föll från himlen, * För hafvet förrådde oss den, Och hafvet det sade åt rodret, Och rodret åt seglarn
igen.

Och seglarn sjöng det 6edan För älskarinnan ut: Nu sjunga det gossar och flickor På gator och torg till
slut. RÅDEN.

(Af Uhland)

Hon.

Ständigt ser du blott på mig, Borta eller hemma; Akta du ditt öga väl, Att det ej får blemma!

r

Han.

Såg du dig ej ständigt kring, Såg du mindre blickas; Akta du din nacke väl, Att den ej må vrickas !val af yrke.

(Ungerskt Original.)

Runde Advokat jag blifva, Dref jag inga andra strider, Bjöd jag hjelp och bjöd jag bistånd Ej i andra mål än desse: När ert rykte, hulda flickor, Vore ställdt i någon fara.

Kunde jag Professor blifva, Hörde mina Auditorer Blott hur söta flickors hjertan Kunna bäst i låga bringas, Huru deras återkärlek, Deras gunst man lättast vinner.

Ack, om jag en Skald dock vore, Skulle jag beständigt prisa Ömma, goda flickors trohet; Och med sångens trollmakt mildra Ynglingarnas vilda väsen.— 175 —

Äfven Doctor blef jag gerna; Och jag hoppas icke fåfängt Vore då mitt nit, min möda; Mig som kärlekssjuka flickors Doctor jag förklara ville, Och för alla patienter Kärlek, kärlek blott förordna.

Skald , jurist, professor, doctor, Flickor, blef för er jag gerna, Men med ett kall blott jag hinner; Derför sägen sjelfva, flickor, Hvilket yrke jag skall välja, För att bli er bäst till nytta.till cenzl *)

(Ungerskt Original.)

Såsom hjorten älskar källan, Biet honingsrika blommor; Så jag älskar vinets glädje, Och med vinet ömma sånger, Och med sången Ömma kyssar, Dina kyssar, skona Cenzi!; När jag dricker, vaknar fröjden, Tänds min håg också till sången, Och förtjusad af den ljufva Kärleken, din kärlek; bryr mig Icke kungars helga purpur, Ej den lycka, andra hylla.

Lycklig är jag genom bägarn, Lyckligare genom sången , Lyckligast dock genom kyssar, Cenzi, genom dina kyssar.

(* FÄr si vul delta stycke, som alla öfriga har förekommande ljeartietningar af fremmande originaler, hafva Tyska öfversättningar legat till grund.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/jlrdikter2/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-jlrdikter2>.

Filen skapad 2018-12-17 15:15:41.665138